Nr. 146 Piątek 26 Maja 1939 r. Rocznik XLVI

Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Warecka 7— Tel. 5.06.70

Kraków
ul. Św. Tomasza 11-a
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ
WYCHODZI CODZIENNIE RANO
WYDAWCA: RADA NACZELNA P. P. S.

Cena 10 groszy
Miesięcznie złotych 2.50
Zagranicą złotych 5.60
Konto P.K.O. w Warszawie Nr. 29.129
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka R. 190

Warunki prenumeraty: w Krakowie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 60, zwyczajne gr. 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Wielka Brytania, Francja i Z.S.S.R.

Jak już podaliśmy, w Genewie doszło wreszcie do porozumienia Anglii, Francji z Sowietami w sprawie utworzenia wielkiego bloku pokojowego mocarstw, który zamyka linię obronną państw zagrożonych agresją spółki hitlerowsko - faszystowskiej. Podpisanie układów nastąpi oczywiście później. Narazie uzgodniono główne punkty porozumienia. W ostatniej chwili W. Brytania zgodziła się na dalsze ustępstwa dla Sowietów, przyjmując w zasadzie na podstawie planu francuskiego żądaną przez Sowiety zasadę wzajemności zobowiązań.

W związku z osiągnięciem porozumienia z Sowietami, francuskie koła polityczne przewidują pewną reorganizację całego dotychczasowego systemu bezpieczeństwa państw zagrożonych. Między in. mówi się o nowym sprecyzowaniu w sposób formalny zobowiązań, łączących mocarstwa zachodnie z Polską, co nastąpićby miało jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia.

Fakt dojścia do skutku układu z Sowietami, a tym samym wykończenia ostatniego etapu linii pokoju, potwierdza sam min. Bonnet w wywiadzie udzielonym francuskim dziennikarzom w Genewie. Minister wyraża swe głębokie przekonanie, iż po rozmowach, jakie przeprowadził z amb. Majskim oraz lordem Halifaxem porozumienie angielsko-sowieckie łatwiej już przejdzie w stadium realizacji, stanowiąc nowy cenny atut w interesie pokoju.

Francuskie koła polityczne przypuszczają, że obok skutecznego pośrednictwa min. Bonneta porozumienie ułatwione zostało nowymi groźbami, zawartymi w tekście paktu niemiecko - włoskiego oraz w komentarzach opublikowanych w Berlinie i Rzymie z okazji jego podpisania. Groźby te wpłynęły niewątpliwie na większą ustępliwość Anglii do rokowań i większą gotowość zbliżenia się do stanowiska Sowietów.

Oświadczenie króla Leopolda belgijskiego

Małe narody muszą się zbliżyć

dla walki przeciwko plagom moralnym i materialnym naszych czasów

W czasie bankietu wydanego na cześć królowej Wilhelminy holenderskiej w Brukseli król Leopold w wygłoszonym toaście dał wyraz głębokiemu przywiązaniu do pokoju oraz instytucji demokratycznych, jakie cechuje narody holenderskie i belgijskie.

Nawiązując do apelu królowej o dozbrojeniu moralnym i duchowym Holandii, król Leopold oświadczył, iż byłoby pożądanym, aby małe narody, liczące razem przeszło 100 miln. ludzi zbliżyły się nawzajem do siebie, łącząc się „węzłami trwałego, skutecznego układu" dla walki przeciwko „plagom moralnym i materialnym naszych czasów".

Naszym zdaniem — zakończył swój toast monarcha — zbliżenie takie zwiększałoby szanse pokoju.

W odpowiedzi swej królowa Wilhelmina stwierdziła, iż propozycja taka jest możliwa i zapewniła współpracę Holandii w tym dziele.

Musimy postawić sobie pytanie — powiedziała królowa — czy Belgia i Holandia nie stoją wobec wielkich zagadnień, jakie przypadają obu krajom do wykonania na skutek kryzysu społecznego i gospodarczego, jaki coraz bardziej światu zagraża.

BELGOWIE W ALZACJI FUNDUJĄ ESKADRĘ SAMOLOTÓW DLA FRANCJI.

Komitet Unii Belgów w Strasburgu wydał odezwę, w której nawołuje wszystkich obywateli belgijskich, zamieszkałych w Alzacji i Lotaryngii, do składania ofiar na ufundowanie eskadry samolotów, przeznaczonej dla obrony ich drugiej ojczyzny, Francji.

Tajemnica Kielc

jeszcze nie wyjaśniona

Jak już pisaliśmy, Kielce pobiły swoisty rekord... nieudolności arytmetycznej. Inne miejscowości zdołały się już dawno uporać z podsumowaniem wyników niedzielnych wyborów.

A Kielce milczą.

Znów do zamknięcia numeru nie otrzymaliśmy wiadomości oficjalnych o wyniku głosowań.

Coprawda „Gazeta Polska" podaje dane nieoficjalne, według których PPS. otrzymać miała 15 mandatów w Kielcach, lecz zachodzi pytanie, kiedy wreszcie będą ogłoszone dane oficjalne? Zdaje się, że już najwyższy czas!

Rokowania handlowe Polski z Jugosławią

Jak podaje prasa białogrodzka, niebawem mają się rozpocząć rokowania handlowe pomiędzy Polską i Jugosławią w sprawie podpisania nowego traktatu handlowego i umowy płatniczej. Dotychczasowy traktat handlowy polsko-jugosłowiański, zawarty w r. 1929 uzupełniony od tego czasu dodatkowymi protokułami, musi być dostosowany do aktualnej sytuacji gospodarczej i zwiększających się obrotów handlowych między obu państwami.

Nasze zwycięstwo w Rypinie

Według wiadomości nadesłanych do nas z Rypina (woj. pomorskie) wynik wyborów w tej miejscowości przedstawia się dla nas korzystniej, niż wynikało to z poprzednich danych.

Zdobyliśmy nie 6, lecz 8 mandatów, gdy w poprzedniej Radzie Miejskiej nie było ani jednego naszego przedstawiciela.

Rozdział mandatów jest następujący:

PPS. — 8 mandatów.

OZN i Str. Narodowe — 7 mandatów.

Żydzi mieszczańscy — 1 mandat.

Japonia wywołuje nowe incydenty z mocarstwami

Płonący Daleki Wschód

Dalsze zajścia na grynicy sowiecko-mandżurskiej

NOWA PROWOKACJA JAPOŃSKA

Japoński okręt wojenny zarzucił wczoraj kotwicę w kanale, oddzielającym wyspę Kulangsu od prowincji Fukien.

Jak wynika z dotychczasowej taktyki, władze japońskie dążą do przerwania komunikacji i obrotu handlowego pomiędzy koncesją międzynarodową a kontynentem chińskim, nie wyłączając statków, płynących pod obcą banderą, które dotychczas nie podlegały blokadzie.

JAPOŃCZYCY USIŁOWALI ZARZYMAĆ OKRĘT ANGIELSKI

Dowództwo marynarki brytyjskiej w Hongkongu komunikuje, iż japoński kontrtorpedowiec usiłował zatrzymać angielski okręt liniowy „Raupura" oraz sprawdzić jego papiery. Żądania te spotkały się z energicznym sprzeciwem dowódcy okrętu. Incydent ten wydarzył się na południowy wschód od wejścia do portu Hongkong.

NA GRANICY SOWIECKO-MANDŻURSKIEJ

Przedstawiciel japońskiego MSZ oświadczył reprezentantom prasy, że niepokoje na granicy mandżursko - zewnętrzno mongolskiej powtarzały się wielokrotnie, nigdy jednak w takich rozmiarach, jak w dniach ostatnich, gdy oddziały zewnętrzno - mongolskie usiłowały kilkakrotnie wtargnąć na terytorium Mandżurii na wschód od jeziora Buirnor. Ataki te zostały odparte przez wojska mandżursko-japońskie.

Włochy świętują rocznicę przystąpienia Włoch do wojny z... Niemcam

Wczoraj, w dniu 24-go maja, w rocznicę przystąpienia Włoch do wojny światowej przeciw Niemcom, Austrii i Węgrom. Rzym został udekorowany sztandarami, sklepy i urzędy zostały zamknięte. W całych Włoszech oddziały wojska, milicji i młodzieży liktorskiej składają hołd przed pomnikiem poległych w wojnie światowej. W Rzymie na wieży kapitolińskiej wciągnięto na maszt sztandar narodowy. Balkony i okna Kapitolu ozdobiono arrasami. Inne gmachy udekorowano flagami miasta Rzymu. U stóp pomnika Nieznanego Żołnierza złożono wieniec imieniem obywateli stolicy. Na placu Navora odbyły się zbiórki kombatantów i inwalidów wojennych, którzy następnie ruszyli pochodem przez miasto z orkiestrami i złożyli hołd na grobie Nieznanego Żołnierza.

Woda wyżej

Wczoraj zaznaczył się gwałtownie przybór wody na Odrze w Szonychln i Kopytowie. O godz. 20 wieczorem Odra przerwała wały pod Kopytowem. Akcję ratunkową prowadzi wojsko i policja.

Według dotychczasowych doniesień, posładanych przez starostwo [illegible] terenie pow. cieszyńskiego zanotowa[illegible] dowicach. Na terenie Cieszyna [illegible] potoczek spływający ze wzgórza do Bobrówki (dopływ Olzy) przerwał wezbranym nurtem wał ochronny i podmył tor kolejowy na długości 1 km. między Cieszynem a Marklowicami. Uszkodzony t[illegible] w szybkim tempie.

W Boguminie dzięki energicznej i pełnej poświęcenia akcji oddziałów wojskowych i straży pożarnych, udało się zabezpieczyć wał ochronny od przerwania go przez wezbrane wody rzeki Odry. Stan wody na Odrze pod Boguminem nie uległ zmianie. O ile nie spadną nowe deszcze, należy oczekiwać obniżenia się poziomu wód.

Stan wody w powiecie bielskim, w miejscowościach położonych nad rzeką Jasienicą i Białką nie podniósł się. Natomiast Wisła w Czechowicach wystąpiła z brzegów, zalewając łąki. Woda dochodzi do wału ochronnego. Wczoraj późnym wieczorem stan wody na Wiśle wyniósł 4.25.

Sytuacja na Bałkanach oraz w basenie nadyunajskim

Według dotychczasowych wiadomości, spotkanie ministra spr. zagranicznych Jugosławii Markowicza z min. Gafencu odbyło się w atmosferze bardzo serdecznej. Tematem rozmów był pakt angielsko - turecki oraz aktualna sytuacja na Bałkanach. Jak słychać, rozmowy objęły również sprawę współżycia obu państw z Bułgarią oraz kompleks zagadnień stosunków z Węgrami. Wiadomo jest, że stosunki jugosłowiańsko-bułgarskie od czasu podpisania w r. 1937 paktu wieczystej przyjaźni utrzymywane są na płaszczyźnie przyjaznej. Oficjalne zaś wypowiedzenia mężów stanu Węgier i Rumunii na temat wzajemnych stosunków tych państw w pozytywnych równoczesnych stosunkach jugosłowiańsko - węgierskich stanowiły podstawy do szerokiej dyskusji tak ważnego w życiu basenu dunajskiego zagadnienia, jakim jest problem stosunków Rumunii i Jugosławii z Węgrami.

Stalowe mury na granicy

Holandii z „Trzecią" Rzeszą

Rząd holenderski przystąpił ostatnio do budowy szeregu umocnień granicznych, aby się zabepieczyć przed niespodziewanym napadem ze strony „Trzeciej" Rzeszy. Na zdjęciu ustawianie stalowych ścian na jednym z granicznych przyczółków mostowych.

Wizyta szczepów Indian u angielskiej pary królewskiej

Królewska para brytyjska była wczoraj wieczorem witana przez autentycznych Indian szczepu Ojibwa, przybranych w skóry zwierzęce z orlemi piórami na głowach. O godz. 23.30 czasu miejscowego król i królowa wyjechali do Winnipeg.

Terror w Palestynie

W ostatnich dniach doszło ponownie do szeregu aktów terrorystycznych, zwłaszcza w północnej części Palestyny. Powstańcy arabscy kilkakrotnie atakowali autobusy żydowskie, w okolicy zaś Haify doszło do starcia między wojskiem brytyjskim a powstańcami arabskimi.

Rada Ligi Narodów

Oświadczenia Halifaxa i Bonneta

We wtorek na posiedzeniu Rady Ligi Narodów, które miało być pierwotnie poświęcone sprawom technicznym i administracyjnym, zabrał głos przed przystąpieniem do porządku dziennego lord Halifax i wygłosił oświadczenie, poświęcone ogólnemu położeniu międzynarodowemu.

Lord Halifax przypomniawszy wypadki, jakie zaszły od września podkreślił, że wypadki te zmusiły Rząd Wielkiej Brytanii do zajęcia pewnej linii politycznej. Rząd J. K. M. uznał za wskazane przyjąć pewne zobowiązania, mające wyraźnie określone cele. Zmierzają one do stawienia oporu wszelkim rozwiązaniom, narzuconym siłą, ponieważ tego rodzaju postępowanie prowadzi do anarchii i zniszczenia cywilizacji.

Lord Halifax stwierdza następnie, że wypadki, o których wspomniał na początku swego oświadczenia odbiły się niewątpliwie na znaczeniu politycznym i działalności Ligi, tym niemniej jednak Rząd W. Brytanii stoi nadal na stanowisku konieczności utrzymania współpracy międzynarodowej, której wyrazem jest Liga Narodów.

Następnie zabrał głos **min. Bonnet**, który podkreślił, że byłoby paradoksalnym, gdyby na Radzie Ligi Narodów niewspomniano o obecnym, tak poważnym położeniu politycznym. Nie należy jednak wyrzec się zasad, na których oparty został pakt, który nas łączy. Rząd francuski pozostaje nadal wierny zasadzie bezpieczeństwa współpracy i pokoju. Ale Rząd francuski uznał, że bezpieczeństwo, współpraca i pokój muszą być osiągnięte za pomocą nowych metod i na innej płaszczyźnie. Dlatego też rozpoczęto szereg rokowań, o których wspomniał delegat Anglii. Rokowania te nie są w sprzeczności z zasadami paktu, lecz, przeciwnie, pozostają z nim w pełnej harmonii. Min. Bonnet wyraził w konkluzji swego oświadczenia zgodę na propozycję lorda Halifaxa co do zakomunikowania Radzie Ligi Narodów wyniku układów, o ile zostaną one zawarte.

Linia Zygfryda pod wodą

Agencja Havasa donosi: na skutek wylewu Renu, wysunięte naprzód fortyfikacje niemieckie linii Siegfrieda, znajdujące się na prawym brzegu rzeki, zostały częściowo zalane i musiały być ewakuowane. Po stronie francuskiej woda nie dosięgła fortyfikacyj, które zostały wybudowane na wyższym poziomie, niż fortyfikacje niemieckie.

Porozumienie węglowe
polsko-angielskie

W Izbie Gmin zainterpelowano ministra górnictwa Lloyda na temat polsko - angielskich rozmów w sprawach węglowych. Minister Lloyd odpowiedział na interpelację, jak następuje: Na zaproszenie Jego Królewskiej Mości polski minister przemysłu i handlu odwiedził Londyn w ub. tygodniu celem omówienia ze mną sytuacji brytyjskiego i polskiego przemysłu węglowego na rynkach eksportowych. Rad jestem, że mogę poinformować Izbę, że w toku tych rozmów obydwa Rządy znalazły się w całkowitej zgodzie co do tego, aby współpracę obu przemysłów, których celem było usunięcie konkurencji w dalszym ciągu utrzymać, aby istniejące porozumienie węglowe było kontynuowane po dokonaniu w nim takich [illegible], jakie okazać się mogą ko[illegible] ze względu na niedawne [illegible] polityczne w Europie środkowej. Postanowiono przeto zalecić, aby reprezentaci przemysłu węglowego obu krajów odbyli ponowne konsultacje.

Królowa holenderska
w Belgii

We wtorek przybyła do Brukseli królowa Wilhelmina holenderska, powitana na dworcu przez króla Leopolda.

Wypadek królowej-matki
angielskiej

Królowa Mary miała we wtorek wypadek samochodowy. Samochód królowej - Matki zderzył się na ulicy Londynu z innym wozem, jadącym z dużą szybkością. Na skutek zderzenia samochód dworski przewrócił się. Królowa jednak nie doznała, poza lekkim wstrząsem, żadnych obrażeń.

Samolot
włoski w płomieniach

We wtorek na lotnisku Campo Formido runął na ziemię wkrótce po starcie i stanął w płomieniach samolot wojskowy. Pilot zginął na miejscu. Przyczyny katastrofy są dotychczas nieznane.

Minister skarbu bez programu
Fantastyczny deficyt budżetowy we Włoszech

Włoski min. finansów di Revel wygłosił w Izbie związków faszystowskich i korporacyj mowę, w której stwierdził, że **deficyty budżetowe wywołane nadzwyczajnymi wydatkami w latach 1934 — 1938 wyniosły łącznie 42 miliardy 120 milionów lirów.** Deficyty te musiano pokrywać nadzwyczajnymi wpływami budżetowymi i operacjami skarbowymi jak emisja 5 proc. renty, emisja 5 proc. pożyczki redimibili (które dały łącznie 14 miliardów 182 miliony), emisja banknotów 10-lirowych, zastępujących bilon nadzwyczajnymi podatkami nałożonymi na kapitał towarzystw akcyjnych i t. d.

Stwierdziwszy z kolei, że **deficyt na rok budżetowy 1939-40 należy przewidywać w wysokości 4 miliardy 775 milionów,** [illegible] że nie jest w stanie z wielu względów powiadomić Izbę, jaki jest jego program fiskalny. Zabiegi dla zapewnienia budżetowi państwowemu równowagi polegać jednak będą na radykalnej reformie podatkowej zmierzającej do sprawiedliwego rozdziału ciężarów podatkowych, uproszczeniu procedury ściągania podatków oraz na usprawnieniu aparatu fiskalnego.

Łódź podwodna zatonęła
wraz z 67 ludźmi załogi

W czasie ćwiczeń amerykańska łódź podwodna „Squalis" zanurzyła się i w ciągu szeregu godzin nie ukazała się na powierzchni morza. Zarządzone natychmiast poszukiwania doprowadziły do stwierdzenia położenia łodzi. Jak się okazuje, łódź leży na dnie głębokości 70 mtr. w odległości 8 km. na południowo - wschód od wyspy Sholas. W ŁODZI ZNAJDUJE SIĘ 68 LUDZI ZAŁOGI, 4 URZĘDNIKÓW STOCZNI ORAZ PRZEDSTAWICIEL ZARZĄDU STOCZNI, KTÓRA BUDOWAŁA ŁÓDŹ PODWODNĄ.

W czasie akcji ratunkowej łódź podwodna „Sculpin" zdołała nawiązać łączność radiotelefoniczną z łodzią „Squalis", która zawiadomiła, że w czasie zanurzania jeden z wentyli nie był zamknięty, wskutek czego woda zalała przedział załogi i kabinę maszynową. Zatopiona łódź podwodna dawała sygnały czerwonymi bombami dymowymi i wyrzuciła boję. Z pomocą spieszy na miejsce wypadku okręt - baza „Falcon". Łódź podwodna „Squalis" spuszczona była na [illegible].

[illegible] fachowców w dziedzinie konstrukcji łodzi podwodnych, „Squ[illegible] przebywać pod [illegible] 24 godziny. Łódź [illegible]da również specjalne otwory — którymi załoga, zaopatrzona w skafandry, może wydostać się na powierzchnię. Zdaniem kół morskich, urządzenie to zostanie wykorzystane jedynie w wypadku, gdyby wszelkie [illegible] uratowanie łodzi zawiodły.

Wśród oficerów załogi „Squalis" znajduje się znany lekkoatleta amerykański, olimpijczyk Joseph Patterson.

Prowokacje niemieckie

W ostatnich czasach na terenie powiatu wąbrzeskiego wydarzyły się wybadki wybijania szyb, przewracania płotów i t. d. w domach i zagrodach obywateli polskich narodowości niemieckiej. Na skutek dochodzeń policji aresztowano 20-letniego Kurta Zilta, syna optanta niemieckiego z Łopatek, pow. wąbrzeskiego. W trakcie dochodzenia Kurt Zilt przyznał się, że namawiał do wybijania szyb u Niemców. — Charakterystycznym jest, że w ubiegłym roku Zilt skazany został przez sąd na 100 zł. grzywny za łżenie narodu polskiego. Jak z powyższego wynika, prowokacje młodego Niemca miały na celu stworzenie pozorów ciężkiego położenia Niemców w Polsce. Wszystkie wypadki wybicia szyb wydarzyły się w takich punktach osiedli powiatu wąbrzeskiego, przez które prowadzą drogi specjalnie ożywione.

(PAT.).

Wiosenna powódź i burze

NA ŚLĄSKU.

Wskutek silnych opadów deszczowych doszło do wylewów rzek w powiatach cieszyńskim, bielskim oraz częściowo we frysztackim.

W godzinach popołudniowych stan Wisły pod Goczałkowicami (pow. pszczyński) wynosił 3.50 ponad stan normalny. W miejscowościach Mieszna i Góra Wisła wystąpiła z brzegów, zrywając miejscowy most.

Wystąpiły również z brzegów rzeki Gostyn i Korzeniec. Wody zalały przybrzeżne pola i łąki.

Osiedlom ludzkim narazie niebezpieczeństwo nie zagraża.

KATASTROFALNA BURZA GRADOWA.

Część powiatu limanowskiego, t. j. okolice Jodłownika, Małowa, Kostrzy, Rzeki, Lipia, Sadek, Wilkowic, Janowic i Pogórzan nawiedziła niebywałej siły burza gradowa, w czasie której nastąpiło oberwanie się chmury. Gęsty grad wielkości orzecha włoskiego padał bez przerwy przeszło godzinę, wyrządzając wielkie spustoszenie w plonach na przestrzeni 12 klm. W niektórych miejscach szkody w plonach sięgają 90 proc., a przeciętnie na całym obszarze gradobicia szkody sięgają do 60 proc.

TRĄBA POWIETRZNA NAD DNIESTREM.

Zerwała się trąba powietrzna nad Dniestrem w Horodnicy, która zrzuciła dozorcę zarządu drogowego, stojącego na rusztowaniu nowobudującego się pawilonu.

W POW. TURCZAŃSKIM.

W ostatnich dniach przeciągnęły nad powiatem turczańskim gwałtowne burze z ulewami. Poważnie ucierpiały Komarniki, gdzie woda zerwała drogę gminną na przestrzeni 7 km., Rozłucz, w którym woda zmyła ziemioplody i zerwała szkarpę basenu kąpielowego oraz Sianki, gdzie grad zniszczył oziminy, a woda pozmywała obsiane już pola.

P. Burckhardt
wraca do Gdańska

„Komitet Trzech" zebrał się we wtorek przed południem pod przewodnictwem lorda Halifaxa, sprawozdawcy do spraw gdańskich. — Komitet postanowił polecić Wysokiemu Komisarzowi p. Buckhardtowi, aby powrócił do Gdańska celem przygotowania raportu.

Pożar fabryki Forda

Z Kopenhagi donoszą, że w tamtejszej fabryce Forda wybuchł groźny pożar z powodu wybuchu zbiornika z benzyną. — Straty obliczają na 100 tys. ko[illegible]

Porozumienie Anglii, Francji i Sowietów
zostało zawarte?

W paryskich kołach politycznych rozeszła się pogłoska, iż zasadniczo POROZUMIENIE MIĘDZY ANGLIĄ, FRANCJĄ I SOWIETAMI JEST JUŻ RZECZĄ DOKONANĄ W WYNIKU PERTRAKTACYJ, PRZEPROWADZONYCH NA TERENIE GENEWY. SOWIETY MIAŁY PRZYCHYLIĆ SIĘ DO TEZY FRANCUSKIEJ. Ostateczna decyzja zapaść ma w środę na posiedzeniu brytyjskiej Rady Ministrów. Jest rzeczą zrozumiałą, podkreśla się przy tym w politycznych kołach Paryża, iż ostateczne przygotowanie tekstów dyplomatycznych które mają ująć w formę prawną osiągnięte porozumienie, wymagać będzie jeszcze pewnego czasu.

(PAT.)

Kronika lubelska

Rodzina dozorcy mieszka pod gołym niebem

Wdowa po zmarłym przed dwoma laty dozorcy domu nr 19 przy ul. Narutowicza, Filipie Michaliku, została wraz z drobnymi dziećmi usunięta w drodze eksmisji z zajmowanego mieszkania.

Już przeszło tydzień cała rodzina obozuje pod gołym niebem — nawet w czasie deszczów i chłodu, i nie ma się kto nią zaopiekować.

A przecież istnieje przez ten czas w Lublinie Wydział Opieki Społecznej „ozonowo" endeckiego Magistratu.

A przecież [illegible]ściciele kamienicy to ludzie zamożni, mogliby więc przynajmniej dzieciom udzielić czasowo dachu nad głową i bodaj komórki na nędzne sprzęty, by się nie niszczyły na słocie.

Powyższa nieruchomość jest wspólną własnością kilku miejscowych lekarzy dr Wacława Drożdża, działacza „ozonowego", dr Dziemskiego, działacza endeckiego, dr Czerwińskiego i dr Bobrowskiej, zaś na dobitkę pani d-rowa Drożdżowa jest członkiem Zarządu Stacji Opieki nad biednymi dziećmi.

Niemieckie samoloty
nad Wolsztynem

We wtorek po południu ukazały się nad miejscowością Ogra, pow. wolsztyńskiego w odległości 3 klm. od granicy, a 7 klm. od Wolsztyna, 4 samoloty niemieckie, z których jeden przymusowo lądował. Samolot ten, dwupłatowiec jednosilnikowy, pochodzenia czeskiego, pilotowany był przez lotnika cywilnego Georga Flacha. W śledztwie lotnik zeznał, że udawał się do Fehrfurtu w sprawach swego klubu, aby stamtąd przeprowadzić samolot, który miał służyć do celów szybownictwa.

Mania mundurowa

Na poniedziałkowym przyjęciu wieczornym, wydanym dla min. Ciano przez min. Ribbentropa w jego prywatnej posiadłości podmiejskiej, **wystąpił zarówno Hitler jak Goering, Ribbentrop, Dietlich i szereg dostojników niemieckich w nowych galowych mundurach wieczornych.** Mundur składa się z białej otwartej kurtki mundurowej z odpowiednimi odznakami i naszywkami partyjnymi, ściągniętej litym pasem oficerskim i czarnych długich spodni. Do munduru tego biała koszula z miękim kołnierzem i czarnym krawatem.

Niewyjaśniona tajemnica
pożaru „Paryża"

Przedmiotem obrad wtorkowego posiedzenia Senatu była interpelacja na temat pożaru transatlantyku „Paris", wniesiona przez senatora Hachette. Odpowiadając na interpelację, minister marynarki handlowej Chapedelaire oświadczył, że dotychczasowe śledztwo nie wyjaśniło jeszcze ostatecznie, czy przyczyną pożaru mógł być sabotaż. Ujawnione jednak zostało, że w każdym razie dużą część winy ponosi zarząd towarzystwa okrętowego ze względu na brak należytej kontroli, a przede wszystkim złej i niedostatecznej organizacji pogotowia przeciwpożarowego. W związku z tym minister nakazał przeprowadzenie zmian w składzie osobowym dyrekcji towarzystwa i podjęcie specjalnych zarządzeń, mających na celu wzmożenie kontroli i bezpieczeństwa wszystkich statków handlowych.

Konfiskata klasztoru

Klasztor misjonarzy pod wezwaniem św. Ruprechta, znajdujący się w Kreuzberg obok Salzburga został rozwiązany i zajęty przez władze partyjne, które oddały go zarządowi szkół w Salzburgu. Jako przyczynę tego kroku podano niehygieniczne warunki w klasztorze i konieczność wytępienia tego gniazda antyniemieckiego. (PAT).

Eksplozje w Berlinie

Na przedmieściu Berlina, w Bucholtz, nastąpiła z nieznanych powodów eksplozja w fabryce sprzętu przeciwpożarowego. Dwie osoby zostały zabite, a dwie ranne. Straty znaczne.

* *

Na przedmieściu Berlina w fabryce ogni sztucznych eksplodowało 200 kg. materiału. Trzy osoby utraciły życie. Śledztwo jest w toku. Dotychczas jednak nie ustalono przyczyny wypadku.

Po napadzie w Kalthof

W związku z napadem w Kalthof w nocy z 20 na 21 b. m. na samochód polskiego inspektoratu ceł i wynikłym w następstwie tego wypadkiem, władze polskie zarządziły wszczęcie odpowiednich dochodzeń.

65 ofiar
burzy morskiej

W czasie burzy, jaka szalała we wtorek w zatoce biskajskiej, zatonął w pobliżu portu w Santander duży kuter rybacki z całą załogą 49 ludzi. Zatonęła również wraz z 15 ludźmi łódź ratunkowa, która pośpieszyła na ratunek ku[illegible].

Nowy ambasador ZSSR

We wtorek w godzinach wieczornych przybył z Moskwy do Warszawy nowomianowany ambasador ZSSR. p. Mikołaj Szaronow

Na skrzydłach historii

Jest rzecz, która w obecnej sytuacji politycznej rzuca się każdemu w oczy. Mimo wszystkich zmian, jakie w Europie się dokonały, konfiguracja polityczna z przed 25 laty niemal się powtarza. „Oś" przypomina w wysokim stopniu dawne **trójprzymierze**. Należą do tego związku i Niemcy, i Włochy, i Austria, z tą różnicą, że stanowi dziś ona organiczną część Niemiec, i Węgry, które się z „osią" związały. **A więc dawni sprzymierzeńcy są w komplecie.**

Trójporozumienie jest również w składzie z przed ćwierć wieku. Związek Anglii, Francji i Rosji znów pojawił się na politycznym firmamencie. Czyżby historia miała się dosłownie powtórzyć?

Są i dalsze podobieństwa. Rumunia i Jugosławia ciążą jak podówczas do państ demokratycznych. Belgia, choć jej zapewne nie grozi, jak wtedy bezpośredni najazd, jest w zasadzie w podobnym położeniu. Bulgaria znów skłania się do „osi". **Stany Zjednoczone**, jak w czasie wojny światowej, opowiadają się przeciw państwom „totalnym", a za krajami demokratycznymi. Zdawałoby się, że Japonia wykazuje obecnie inne tendencje, aniżeli przed 25 laty, że obecnie wiąże się z „osią", ale ostatnio pod tym względem nastąpiło przesunięcie charakterystyczne.

A zatem podobieństwa są rozliczne. Ale analogie te nie powinny nam zbytnio zakrywać rzeczywistości. Są wszak również i różnice, i to bardzo ważne, które zupełnie inaczej kształtują sytuację. To jest niby to samo, a jednak nie to samo.

Z jednej strony stwierdzić należy ,że rola Włoch jest inna ,aniżeli 25 lat temu. Ich związek z Niemcami jest dzisiaj mocniejszy. Przecież pamiętamy, że w czasie wojny światowej Włochy odegrały rolę dwulicową. Najpierw odsunęły się od swego bloku, a potem przeszły do bloku przeciwnego. Nie można coprawda ręczyć, że w miarę rozwoju wydarzeń coś podobnego się nie powtórzy. Dla Mussoliniego porzucić sprzymierzeńca, który okazał się słabym, to nie nowizna. Pamiętamy wszak jak złamał wszystkie uroczyste obietnice, których nie szczędził Austrii. Manifestacje przyjaźni niemiecko-włoskiej są zbyt głośne, aby były bardzo przekonywające. Jeżeli na przykład dwa państwa zapowiadają urbi et orbi, że zawrą przymierze wojskowe, o czym zwykle mówi się jak najmniej, wydawać się to musi conajmniej podejrzane. Jeżeli się o czymś zapewnia zbyt natrętnie i krzykliwie, musi budzić to zdziwienie. W każdym razie w tej chwili nie mamy jeszcze dostatecznego powodu, aby twierdzić, że Mussolini w trudnej sytuacji porzuci swego sprzymierzeńca. Wiemy tylko, że jest bez skrupułów.

Ale są bardzo poważne różnice z drugiej strony. Wyliczmy niektóre z nich. Po pierwsze — Turcja jest dziś po przeciwnej stronie, aniżeli stała w czasie wojny światowej. A dodajmy, że Turcja znaczy dziś więcej, aniżeli wtedy, że stała się od tego czasu nowoczesnym państwem.

Po drugie — Austria nie jest dziś tym, czym była, gdy wkraczała w okres wojny światowej. Wtedy była wielkim, potężnym mocarstwem, dysponującym ogromną siłą. Obecnie jest małą prowincją niemiecką.

Po trzecie — Czechy są jeszcze mniej pewne dla „osi", aniżeli były kiedyś dla trójprzymierza.

Po czwarte — panstwa t. zw. centralne miały przed ćwierć wiekiem w swym ręku atut polski. Ina rzecz, że nie potrafiły go należycie wyzyskać. Społeczeństwo polskie było podówczas podzielone na różne orientacje, a znaczna, najaktywniejsza jego część walczyła czynnie przeciw Rosji. Dziś społeczeństwo polskie jest tak jednolite, jak nigdy. Mogą być w Polsce demokraci i totaliści, socjaliści i zwolennicy panującego obecnie ustroju, ale nie ma germanafilów, przynajmniej w tej chwili, ani na lekarstwo. A co najważniejsza — Polska przed 25 laty była bierną siłą, dziś przedstawia wszystkie wartości, którymi dysponuje wielkie państwo.

Po piąte — w czasie wojny światowej państwa trójprzymierza miały również możność wygrania atutu ukraińskiego. Posiadały go coprawda jeszcze niedawno. Ale posunięcie w sprawie Karpato-Rusi podważyło wszelkie zaufanie w ich dobrą wolę.

Po szóste — Niemcy przed ćwierć wiekiem były mocniejsze i zdolne do zniesienia dłuższej walki niż obecnie. Po niepowodzeniach t. zw. blitzkampfu mogły prowadzić walkę przez szereg lat, zanim się nie załamały. Dziś, jeżeli nie zadadzą swym przeciwnikom w szybkim tempie decydującego ciosu, znajdą się w położeniu o wiele cięższym. Pomijamy stronę ściśle militarną, która z natury rzeczy jest mniej znana. Ale jeżeli idzie o surowce niezbędne do prowadzenia wojny i o środki materialne konieczne dla utrzymania prawie stu milionów ludzi, Niemcy są już dziś, przed rozpoczęciem walki do pewnego stopnia wyczerpane.

Po siódme — Niemcy nie mogą liczyć w razie wojny na t. zw. Burgfrieden, na jednolite stanowisko całego narodu, w tej mierze co przed ćwierć wiekiem i co inne narody obecnie. Sprawa hitleryzmu nie będzie dla wszystkich Niemców sprawą narodu niemieckiego. Nie przepowiadamy tego, że od razu wybuchnie jasny płomień buntu. Ale wielkie krzywdy nie zostaną zapomniane, a powierzchnia morza nienawiści nie pozostanie zawsze gładką.

Po ósme — wszystko wskazuje na to, że proces krystalizacji poglądów Stanów Zjednoczonych w sprawach europejskich, który w czasie wojny światowej trwał kilka lat, obecnie rozwinie się znacznie prędzej. Niemcy cesarskie potrzebowały dłuższego czasu, aby przekonać demokrację amerykańską o swoim istotnym obliczu. Niemcy hitlerowskie potrafiły to uczynić znacznie szybciej.

Po dziewiąte — w epoce wojny światowej wśród państw neutralnych nie brak było państw żywiących w gruncie rzeczy sympatię do Niemiec, np. państwa skandynawskie. Teraz sytuacja przedstawia się zupełnie inaczej. Opinia świata jest jednolita pod tym względem. Nikt nie żywi złudzeń. Zmora zwycięstwa hitlerowskich Niemiec wydaje się wszystkim okropną.

I wreszcie dziesiąte. Europa walcząca w obronie swej wolności nie powtórzy teraz błędu dawnego. Od samego początku zdobędzie się na koordynację wysiłków na współdziałanie i jednolitość w walce.

Nie wyliczajmy dalej. Obraz tej rażniejszości oprawiony został może w ramy przypominające przeszłość, ale treść jego jest zupełnie nowa.

ADAM PRÓCHNIK

Harcownikom „totalizmu"

Wiem, że nie na wszystkie pytania należy odpowiadać. W tym wypadku jednak na pytania, postawione mi wprost przez redakcję „Jutra Pracy" w związku z mym artykułem: „Totalizm a Polska" chcę odpowiedzieć — jak zwykłem to robić — jasno i prosto, choć wiem, że „Jutro Pracy" nie lubi jasności i prostoty.

Na pierwsze pytanie: **„czy święte uniesienie narodu z ostatnich dni jest socjalno - demokratyczne czy totalne"** — odpowiedzieć nie mogę, bo to „uniesienie" nie ma nic wspólnego z formą rządzenia. To tak zupełnie, jakbym np. w kwestii wyboru koloru pytał kogoś, co woli: twarde czy miękkie?

W odpowiedzi na drugie pytanie: **„czy minister Beck jest totalistą, czy demokratą"** — muszę powiedzieć: nie wiem. Dotychczas uważałem go za zwolennika totalizmu. Czy jest nim w tej chwili faktycznie? — sądzę, że mógłby to stwierdzić tylko sam p. minister Beck.

Wreszcie trzecie pytanie: **„czy minister Kwiatkowski stoi pod znakiem Skwarczyńskiego czy moim"** — nie jest dla mnie dość jasne i proste. Nie wiem, co redakcja rozumie pod słowami: „stać pod znakiem", — ale wiem, że p. minister wedle swych własnych słów należy do O. Z. N.; czy zgadza się zupełnie z jego programem i z deklaracjami jego szefów — sądzę, że też mógłby wyjaśnić to najlepiej on sam.

Poza tym wiem, że — mimo istnienia różnych partii, programów i t. d. nazw; mimo „różnorodności" i „bujności życia" politycznego — jeśli chodzi o formę rządzenia państwem, to zarówno w Polsce, jak i na całym świecie istnieją tylko **dwie możliwości**. Albo rządzi państwem Rząd, zależny od woli większości narodu, przy poszanowaniu naturalnych praw jednostki—i to się nazywa demokracją, — albo rządzi Rząd, który nie liczy się z wolą narodu i z takimi pojęciami, jak wolność, sprawiedliwość i równość praw — i są to rządy antydemokratyczne, bez względu na to, jak się je nazwie. Żadne szukanie nowych „polskich syntez" i żadne nowe nazwy, mające pokryć istotę tych różnic, nie mogą usunąć i zatrzeć granic, jakie istnieją pomiędzy tymi dwoma sprzecznymi ze sobą światopoglądami.

Demokracja, jako forma rządów większości narodu — bez względu na to, czy opiera się ona w danej chwili na tych czy innych grupach, które, tworzą większość — jest więc tylko jedna—tak, jak jedna tylko może być w danej chwili większość wśród danego ludu czy narodu... Większość ta może robić błędy, które jutro będzie mogła naprawić i pójść naprzód, ale będzie **demokracją** — bez względu na to, czy rządy w państwie obejmie rząd konserwatywny, socjalno - demokratyczny czy, jak pisze „Jutro Pracy", liberalno - masoński — póty, póki w społeczeństwie uznawana będzie zasada respektowania prawdziwej woli większości obywateli państwa...

W przeciwieństwie do tego — przy ustroju anty-demokratycznym — tendencji dyktatorskich czy totalnych może być tyle, ile będzie klik, dążących do objęcia władzy; wszystkie będą drżały przed możliwością triumfu demokracji, ale poza tym — będą walczyły ze sobą cichaczem i intrygami, byleby tylko pokonać konkurenta, jakkolwiek pomiędzy nimi wszystkimi nie ma żadnych innych różnic, jak tylko czysto personalne... wyścigi do mety.

A wreszcie jedna uwaga. „Jutro Pracy" zarzuca mi „upraszczanie" zagadnienia. Przez całe życie uważałem za największą swoją chlubę, że miałem odwagę stawiać każdą kwestię jasno i prosto, a tych wszystkich, którzy tej prostoty się bali i którzy chcieli zaciemniać prostą prawdę zawiłymi wywodami i „interpretacjami prawnymi" — uważałem i uważam za zwyczajnych krętaczy.

Z. ŻUŁAWSKI

„Żydzi chcą wojny"

„Żydzi chcą wojny" — można było przed marcową metamorfozą polityczną czytać co drugi dzień w prasie endeckiej i oenerowskiej.

Nie było powiedziane jacy to Żydzi: sjoniści czy rewizjoniści, bundowcy czy ortodoksyjni, zasymilowani czy poalej-sjoniści. Powiedziano Żydzi i basta.

Zastanawiałem się, co za interes mogą mieć Żydzi w wywołaniu wojny światowej.

— Dostawy wojskowe! — przemknęło mi przez głowę, ale wnet przypomniałem sobie, że wojsko zakupuje wszystko co mu niezbędne z pierwszej ręki, bez jakiegokolwiek pośrednictwa.

A więc nie zarobią na dostawach! A w takim razie dlaczego pragną wojny?

No i dowiedziałem się z tej samej prasy, że Żydzi i tak bić się nie będą, a na froncie będą wyłącznie nie Żydzi.

Istotnie przypominam sobie, że ktoś proponował, żeby Żydów nie brano do wojska, ale tego właśnie domagali się endecy i oenerowcy, a Żydzi przeciwko temu protestowali. Więc jakże to będzie?

Powoli jednak zaczynam rozumieć „żydowską intrygę". Żydzi chcą, by ich zasadniczo brano do wojska, ale w wojsku będą się wymigiwać od frontowej służby i będą pozostawali w miastach.

Odwracam stronę i na drugiej kolumnie tegoż dziennika znajduję nader ciekawe rozważania na temat przyszłej wojny:

Wojna ta będzie wojną totalną. Wciągnięta zostanie w nią cała ludność, przede wszystkim ludność miast, które będą przedmiotem ataków lotniczych i gazowych, a względnie najbezpieczniej będzie na froncie.

Teraz już wszystko rozumiem. Żydzi nie pójdą na front, bo tam będzie względnie najbezpieczniej, lecz będą siedzieli po miastach atakowanych bombami i gazami, bo Żydzi to samobójcy. Nie inaczej.

Proste, jak obręcz.

Jednakże do metamorfozy marcowej nie było dla mnie jasne, dlaczego tak Żydom zależy na wojnie, ale od marca już wiem, że do wojny prócz Żydów dąży także pan na Berchtesgadenie i przyległościach.

Nie udało mi się tylko ustalić, czy Żydzi są narzędziem w rękach tego pana, czy ten pan jest powolnym narzędziem w rękach mędrców Syjonu, ale kooperacja istnieje. To nie ulega wątpliwości...

Kooperacja Żydów i pana na Berchtesgadenie wymierzona jest przeciwko państwom bloku pokojowego, przeciwko sojusznikom Polski: Anglii, Francji, Stanom Zjednoczonym, którymi rządzą Blumy, Herberty Samuele, Hore Belishe, Morgentauowie i Bóg raczy wiedzieć, jak tam ci wszyscy Żydzi się nazywają.

Więc czy chcą Żydzi wojny, czy nie chcą?!

Ludziel Zabierzcie tę prasę, bo oszaleję.

x. y. z.

Dwugłos o wyborach wileńskich

Listę „ozonową" w Wilnie popierały dwa pisma miejscowe: **„Goniec Porany"**, oficjalny niejako organ „Ozonu", i **„Kurier Wileński"** — sojusznik z ubocza. „Ozon" nie zwyciężył. **„Goniec Poranny"** dostał ataku nieco... histerycznego. Pod tytułem **„Wilno nie zdało egzaminu obywatelskiego"**, tak pisze:

„Wynik wyborów wileńskich przyniósł dwie zasadnicze niespodzianki: 1) zapartyjnienie Rady i odwrót od haseł gospodarczych oraz 2) olbrzymi... przyrost mandatów żydowskich... Ogólnie biorąc, wynik niedzielnych wyborów w Wilnie jest dowodem słabego wyrobienia obywatelskiego Polaków wileńskich..."

Na to rozbrajające naiwne przeświadczenie, że skoro Wilnianie nie zechcieli obdarzyć swym zaufaniem wileńskich działaczy „ozonowych", to wykazali przez to samo „słabe wyrobienie obywatelskie" (?!), odpowiada **pośrednio „Kurier Wileński"**, drugie sojusznicze pismo list „ozonowych", w artykule p. t. **„Oto skutki walki ze społeczeństwem"**:

„W tym czasie, kiedy Rada Miejska pracowała sobie najprzykładniej, w Wilnie odbywała się najbardziej... niezrozumiała *walka ze społeczeństwem* (podkr. nasze), walka z uczuciami, która spowodowała wprowadzenie metod, odstraszających najlepsze, najbardziej niezależne elementy".

Chodzi tu, rzecz prosta, o walkę, zainicjowaną przez wileńskie koła „ozonowe". Nie poruszamy szczegółów. Ale bodaj „**Kurier Wileński** ma słuszność"... „Metody" mszczą się...

AR.

Towarzystwo Przemysłu Tłuszczowego Schicht-Lever S. A. Warszawa

W dniu 1 bm. odbyło się Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Sp. Akc. „Schicht - Lever". Zebranie zagaił prezes Rady Spółki, po czym wybrano na przewodniczącego zgromadzenia p. mec. Jurkowskiego. Sprawozdanie Zarządu składał p. dyrektor inż. Podraszko przedstawiając działalność Spółki w okresie sprawozdawczym. Bilans Spółki za rok 1938 zamyka się sumą złotych 26.057.787.75, a rachunek zysków i strat sumą zł. 11.386.347.48. Zysk Spółki za rok sprawozdawczy wyniósł zł. 213.580.64.

Walne Zgromadzenie udzieliło absolutorium Władzom Spółki.

W roku sprawozdawczym Spółka zadeklarowała na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej sumę zł. 265.000, a pracownicy firmy sumę złotych 71.560. Poza tym na FON wpłacona została suma ponad 11 i pół tysiąca złotych.

Wrzenie wśród wojska włoskiego na wyspach Dodekanezu

Angielska prasa donosi, że wśród wojsk włoskich, stacjonujących na 4 wyspach Dodekanezu (na morzu Egejskim) wybuchły bardzo poważne zaburzenia. Żołnierze głośno wyrażają niezadowolenie z warunków, w jakich odbywają służbę.

Na wyspie Kalimnos grupa żołnierzy i podoficerów zerwała ze ścian faszystowskie emblematy i odezwy. Następnego dnia do wyspy tej podpłynęły dwa torpedowce. Żandarmeria aresztowała stu żołnierzy i podoficerów, których pod silnym konwojem wysłano do Włoch.

Na 4 wyspach Dodekanezu znajduje się dziś około 67 tys. żołnierzy włoskich. Liczebności wojsk na wyspie Leros nie udało się prasie angielskiej ustalić.

Niemcy odmówiły wizy przedstawicielowi Polskiej Akademii Umiejętności

W najbliższym czasie odbędzie się w Lionie międzynarodowy kongres historyków literatury.

Na kongres ten zaproszony został profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, dr. Folkierski.

Jak się dowiadujemy, konsulat niemiecki w Krakowie odmówił prof. Folkierskiemu wizy przejazdowej przez Niemcy, wskutek czego prof. Folkierski, jako reprezentant Polskiej Akademii Umiejętności, zmuszony będzie podróż swą do Francji odbyć drogą okrężną.

Hitler chce Patagonii, Islandii i Gdańska...

Clemenceau powiedział kiedyś o Niemcach, że jest to naród niebezpieczny, gdyż Niemcy nie kochają życia i miast umiłowania życia zbudowali sobie mistykę śmierci. Wokoło tej mistyki narosła dodatkowa mistyka „obowiązku", który prostą drogą do tej śmierci prowadzi. Stąd wyrósł militaryzm niemiecki, **jedyny w świecie zaczepny wobec wszystkich.**

Dodać można, że z tym łączy się mistyka reorganizacji świata na **modłę niemiecką, czyli — opanowania globu ziemskiego.** Mistyka ta sięga czasów dość odległych. Już Goethe — co prawda we frazeologii „olimpijskiej" — marzył o tym, że cały świat zbawi siebie przez przejęcie się duchem niemieckim. Po wojnie francusko - pruskiej mistyka ta pod egidą Wilhelma II przyjęła formy heroi - komiczne, po wojnie światowej na krótki czas przycichła, by obudzić się niebawem najpierw w majaczeniach Ludendorfa, a potem w praktyce politycznej Adolfa Hitlera.

Wierzę w szczerość Hitlera, gdy mówi on, że Niemcy są zagrożone okrążeniem. Wierzę dlatego, że Hitler nie umie się pogodzić z tym faktem, że Rzesza niemiecka zajmuje tylko nie wielką stosunkowo część powierzchni globu ziemskiego. Nie może się z tym pogodzić, że reszta globu ziemskiego nie podlega jego dyspozycji i Niemcy na wszystkich swoich granicach mają tę właśnie **„resztę świata".**

Dlatego hitleryzm wcielający dzisiaj w sobie historyczne dążenie Niemiec do ekspansji, nie jest po prostu w możności nałożyć jakichkolwiek hamulców swoim dążnościom zaborczym. W zasadzie „uspokoić" mógłby się dopiero, gdyby cały glob ziemski znalazł się pod jego władzą. Biorąc pod uwagę, że ziemia jest kulą, zawieszoną w przestworzach, uznałby zapewne, że nie grozi mu już „okrążenie".

Cała praktyka polityczna dzisiejszych Niemiec jest konsekwencją tego stanowiska. Metody ulegają częstym zmianom, ale linia zachowuje kierunek niezmienny. Najpierw żeglowano pod hasłem walki z bolszewizmem. Stąd pierwotna **forma koalicji niemiecko - włoskiej. I wojna hiszpańska miały na sobie to znamię. Później przyszła kolej na okres „zbierania ziemi niemieckiej".** Posłużył on do aneksji Austrii i Sudetów. Skolei pod hasłem „konieczności pozyskania niemieckiego „Lebensraum" anektowano Czechy. Obecnie głosi się doktrynę, że Rzesza niemiecka musi objąć wszystkie kraje, w których mieszkają Niemcy, oraz wszystkie kraje, które stanowią niezbędne uzupełnienie ekonomiczne Rzeszy niemieckiej. Niemiecki „Lebensraum" (obszar życiowy) nieograniczony w swej przestrzeni ma być zarazem „Todesraum" (obszarem śmierci) wszystkich innych narodów.

A przy tym ujawniają Niemcy **nieznajomość świata,** który pragną w siebie wchłonąć — w stopniu prawdziwie zdumiewającym. W czasie wojny światowej admirał Tirpitz wierzył głęboko, że zaostrzona wojna przy pomocy łodzi podwodnych zmusi Anglię do kapitulacji. W 1917 roku rozmawiałem z oficerami niemieckimi, wracającymi z frontu zachodniego, którzy cieszyli się, że za kilka tygodni będzie pokój i opierali swoją radość na tym, że Francuzi ulękną się „grubej Berty", ostrzeliwującej Paryż. A dziś rozglądają się Niemcy po świecie zdumieni i rozczarowani, że wytworzył się obronny pierścień sojuszów przeciw ich jawnie głoszonym zamiarom wojny zaborczej. Oni naprawdę wierzyli w to głęboko, że wszystkie państwa będą biernie oczekiwały swego losu! Początkowo posługiwali się nieraz w tym celu metodami polityki Zagłoby. Ofiarowywali różnym państwom części innych państw. W ten sposób Polska miała otrzymać Słowację, a ze zręcznych aluzji min. Becka dowiadujemy się, że były i szersze plany i przyrzeczenia. A teraz Hitler przeszedł już Zagłobę, który królowi szwedzkiemu ofiarował Niderlandy, ale nie zdobył się na tupet ofiarowywania mu.... Szwecji. A tymczasem Hitler ofiarował Francji dwukrotnie Alzację i Lotaryngię, a Polsce po operacji gdańskiej... resztę Polski.

Po prostu nasuwa się pytanie, **co robi właściwie niemiecki wywiad?** Nie będzie chyba błędem, jeżeli wyrażę przypuszczenie, że istnieje on także i w Polsce. Doniósł ten wywiad zapewne, jaka jest nośność naszych mostów, jak wielka jest powierzchnia Placu Marszałka Piłsudskiego, ile metrów liczy warszawski drapacz chmur na placu Napoleona i wiele innych podobnie ważnych wiadomości. A nie poinformował najwidoczniej swoich przełożonych, że nie ma w Polsce i wcale nie może być takiego Rządu, który mógłby prowadzić rozmowy merytoryczne na temat oddania Gdańska i Pomorza i że jeżeli z braku rozmówcy polskiego Niemcy upieraliby się przy monologu na ten temat, to bardzo prędko dogadaliby się do wojny.

Byłoby może nieostrożnością wyrażenie przypuszczenia, że Hitler wojny nie chce, ale można w każdym razie wyrazić pogląd, że woli **uzyskiwać zdobycze bez wojny.** A to przy pomocy nowego środka, który wynalazł i który stanowi prawdziwy „Kriegsersatz" — namiastkę wojny. Polega ona na tej gamie prowokacji i szamotań się, którą dobrze znamy i ma na celu skruszenie odporności moralnej i materialnej strony drugiej. Ale i to tylko do czasu wywierało wrażenie. Obecnie metoda jest już rozpoznana, a odporność świata wobec Niemiec jest oczywiście większa, niż Niemiec — wobec świata. Jeżeli zaś idzie o Polskę, jej szczęśliwa struktura gospodarcza, której wartość dziś dopiero ujawniła się w całej pełni, uczyni ją szczególnie mocnym przciwnikiem w takiej formie wojny.

Oczywiście, istnieje i niebezpieczeństwo „prawdziwej" wojny. Hitler ma coraz mniej czasu do wytrzymania i może w chwili niebezpiecznego kryzysu wewnętrznego szukać ucieczki na pole walki. Trzeba być więc na to gotowym. **Ta gotowość w Polsce istnieje.** Wzmóc ją i utrwalić mogą i powinny śmiałe reformy wewnętrzne, których ludność kraju się domaga. Ale to jest już inna sprawa.

ADAM PRAGIER.

Nasza prasa

Dzień prasy socjalistycznej we Francji

W niedzielę 21 bm. bratnia partia we Francji urządziła dzień prasy socjalistycznej.

Tow. *Blum* we wstępnym artykule w „Populaire" podniósł wysoko znaczenie tegoż „Populaire", jako centralnego organu potężnej partii socjalistycznej. Przecie „Populaire" — pisze tow. Blum — to centralny organ *najpopularniejszej* partii Francji. Ta partia liczy 175 posłów i senatorów; zebrała 2 miliony głosów na swych kandydatów; wysunęła swój program, będąc w rządzie; prowadzi wielką pracę uświadamiającą i wychowawczą.

Praca „Populaire'a"—pisze dalej tow. Blum o tyle jest trudna, że musi on być *jednocześnie* i wyrazicielem partii i zarazem wielkim pismem informacyjnym, jak inne dzienniki: musi tak samo dostarczać szybkich informacyj, jak wielkie pisma.

Im więcej prenumeratorów, tym lepiej, bogaciej możemy wyposażyć pismo. Im bogatsze w treści swojej jest pismo, tym więcej może zdobyć prenumeratorów. Zaczarowane koło?, — pyta tow. Blum. Nie, trzeba działać jednocześnie i od strony polepszenia treści i od strony pomnożenia prenumeratorów. *Liczymy na was, towarzysze!* — pisze tow. Blum. — Liczymy na waszą wypróbowaną przyjaźń! Liczymy na to, że spełnicie swój obowiązek!

Piękne słowa. Zmieniwszy — co należy (cyfry) — możemy zastosować słowa t. Bluma do naszego polskiego socjalistycznego dziennika.

W tymże numerze „Populaire'a" znajdujemy odezwę Komitetu prasowego partii. Odezwa przypomina stare (już dziś zapomniane zapewne przez mówcę) słowa premiera Daladiera (rok 1934):

„Dwie setki najbogatszych rodzin posyłają swych delegatów, by kierowali państwem. I wpływają na opinię publiczną, bo *kontrolują prasę*".

W dniu prasy partia urządza konkursy fotograficzne z nagrodami, organizuje specjalny kolportaż i t. d.

Cieszymy się bardzo z rozwoju bratniego dziennika. Posyłamy swe kolczeńskie *pozdrowienia* „Populaire".

Prasa socjalistyczna — to *wielka broń.* Tow. Blum ma rację.

Pracujmy dla swej prasy stale i wytrwale.

Gdańsk a Liga Narodów

Na marginesie napadu w Kalthofie

Depesze doniosły, że „komitet trzech" dla spraw Gdańska w Lidze Narodów (komitet ten stanowią ministrowie spraw zagranicznych Anglii, Francji i Szwecji) postanowił wezwać Wysokiego Komisarza Ligi w Gdańsku, prof. Burchardta, do powrotu do Gdańska i przygotowania raportu o sytuacji.

Wiadomość ta stwierdza, że Wysoki Komisarz Ligi już nie urzędował w Gdańsku, o czym prasa zagraniczna już przed tym pisała. Rola Komisarza była w ostatnich kilku latach dość śmieszna, nie miał bowiem nic do powiedzenia w Gdańsku. A że prof. Burchardt sympatyzuje z hitleryzmem więc wołał przesiadywać w rodzinnej Szwajcarii, zamiast grać rolę kukły w Gdańsku. I hitlerowcy bardzo go chwalili za tę „bezstronność".

Polska do niedawna również była za tym, by sprawy gdańskie były rozstrzygane bezpośrednio między Gdańskiem a Polską, bez pośrednictwa Ligi Narodów. Nie będziemy teraz ponownie rozstrząsali, czy stanowisko Rządu polskiego było słuszne czy nie. W każdym razie, po wystąpieniu Hitlera z żądaniami wobec Polski, sprawa Gdańska przybrała całkiem inny charakter. Dzisiaj bynajmniej nie leży w interesie Polski, by Ligę wyłączyć ze spraw Gdańska. Jakkolwiek zapatrywać się będziemy na Ligę w obecnej jej postaci, jasną jest rzeczą, że jeżeli **w pewnym określonym wypadku** Liga może oddać pewną przysługę, to należy ze wszech miar zachęcić do tego, a nie zrażać.

A tak właśnie jest, że Liga **może w sprawie Gdańska przysłużyć się i prawdziwie Gdańskowi i Polsce.**

Zważmy, że Liga formalnie jest opiekunką Gdańska i stoi na straży jego konstytucji podartej na strzępy przez hitlerowców. W sporze o Gdańsk ludność gdańska nie może w ogóle zabrać głosu, bo jest pod okupacją hitlerowską. A ten spór toczy się **nie między Gdańskiem a Polską,** lecz między Niemcami a Polską. Gdyby w Gdańsku przywrócono normalne stosunki konstytucyjne, toby cała akcja Niemiec przeciw Polsce w sprawie Gdańska **spaliła na panewce,** sam Gdańsk bowiem odseparowałby się od tej akcji i cały świat ujrzałby prawdę, że Hitler nie tyle walczy o Gdańsk, ile o wyparcie Polski z Bałtyku.

Hitlerowcy wiedzą o tym i dlatego przebąkują o jakimś plebiscycie, ale panicznie **się boją wyborów do Sejmu,** nawet pod swą okupacją. I tych wyborów nie przeprowadzają.

Ta bezbronność gdańszczan jest ogromnie na rękę hitlerowcom. Za takie napady jak w Kalthofie odpowiedzialność formalna spada na Gdańsk, ale przecież wszyscy wiedzą, że to jest robota Berlina, a nie Gdańska. Polska w walce z tego rodzaju bandytyzmem musi formalnie występować przeciw narzucanym władzom Gdańska, a ewentualne represje ze strony Polski musiałyby dotknąć **ludność gdańską,** podczas gdy prawdziwi winowajcy berlińscy dalej prowadzić będą swą niecną robotę.

W tych warunkach przywrócenie prawnego stanu Gdańska miałoby ogromne znaczenie i Polska winna dołożyć wszystkich sił, by w sporze o Gdańsk nie tylko nie wyłączyć pośrednictwa Ligi, lecz **usilnie o nie zabiegać,** wciągając przez to w walkę między Rzeszą a Polską o Gdańsk, także **Anglię, Francję i Szwecję** bezpośrednio zainteresowaną w tym, by Niemcy **nie opanowały Gdańska.**

Rzecz jasna, że Liga nie tak łatwo mogłaby naprawić **grzechy** wielu lat, popełnione na Gdańsku. Nie jest dziś rzeczą łatwą zmusić hitlerowców do wycofania się z Gdańska. Ale nie jest to także rzeczą niemożliwą, wszystkie bowiem atuty prawa są po stronie Ligi. A już w każdym razie, w wypadku zaostrzenia się sporu o Gdańsk, interwencja Ligi może odegrać ważką rolę i postawić Hitlera w sytuację wielce niemiłą. Byłaby to interwencja prawa, służącego Polsce i opartego na umowach międzynarodowych. I tylko na taką interwencję Polska może i powinna się zgodzić.

(JMB.)

MAŁY FELIETON

Sojusznicy

Depesze przyniosły już szczegóły uroczystego podpisania w pałacu kanclerskim w Berlinie układu pomiędzy Rzeszą Niemiecką, a Włochami.

Minister włoski kilkakrotnie się uśmiechnął. Pewno z zadowolenia, że on ma możnego i zamożnego teścia, a kanclerz Hitler nie. Kanclerz Hitler ani razu się nie uśmiechnął, suponując w duchu, że ten się najlepiej śmieje, kto się ostatni śmieje...

Kanclerz Hitler długo i z uwagą wpatrywał się w oczy ministra włoskiego, z oczu bowiem można często wyczytać, czy człowiek ma uczciwe zamiary czy nie.

W środku sali stał duży stół. Okrągły, żeby nie było kantów.

Na stół skierowany był snop świateł reflektorów. Prawdopodobnie, żeby żadna ze stron nie dopuściła się sztuczek z zakresu czarnej magii i żeby doniosły akt odbył się bez hokusów — pokusów.

Trzy razy badano zawartość stojących na stole kałamarzy, bo w kałamarzu mógł być tak zwany „sympatyczny atrament", który w godzinę po podpisaniu znika, ulatnia się i nie ma ani podpisu, ani układu, ani sojuszu.

Wszystkie te szczegóły niezbicie dowodzą wzajemnego wielkiego zaufania obu układających się stron...

Gdy część urzędowa została zakończona, obaj ministrowie spraw zagranicznych p. Siano i p. Rybi Trop (w dalszym ciągu będziemy go nazywali krótko — Rybi) udali się do ustronnej sali na koleżeńską pogawędkę.

— Może byśmy odrazu przystąpili do współpracy gospodarczej w czasie pokoju — zaproponował Siano.

— Z dziką rozkoszą — odparł Rybi.

— Mamy zapotrzebowanie na masło — rzekł Siano.

—Bardzo proszę. Ile bateryj pan rozkaże? Panu chyba wiadomo, że u nas armaty zamiast masła — zaznaczył Rybi. A czy moglibyśmy sprowadzić od was kawę?

— Naturalnie. Ile eskadr pan rozkaże? Panu chyba także wiadomo, że u nas samoloty zamiast kawy.

— A jak stoicie ze złotem? — zapytał Rybi.

— Mamy...

— To świetnie!

— Przepraszam, nie dokończyłem zdania. Mamy widoki na złoto. Po zwycięstwie nad Anglią, Francją, U. S. A. i t. d. zażądamy od każdego zwyciężonego państwa po 100 miliardów funtów w złocie.

— Czy nie uważa pan, że to trochę za mało? Lecz mniejsza o to. Czy nie mógłby mi pan wypłacić jakiejś niewielkiej zaliczki na to konto? — zapytał Rybi.

— Co za zbieg okoliczności! Chciałem właśnie to samo panu zaproponować.

— Możemy zatem napisać w komunikacie, że we wszystkich sprawach gospodarczych stwierdziliśmy jednomyślność i zgodność poglądów.

— Oczywiście, oczywiście.

— A teraz przejdźmy do spraw politycznych — zaproponował Siano.

— Doskonale. Właśnie interesuje mnie jedno zagadnienie. Sojusz został uroczyście podpisany. Niech mi pan powie, czy w razie czego Włochy nie wystawią nas do wiatru, jak to się zdarzyło w 1914 roku?

— Zanim odpowiem panu na to pytanie, pozwoli pan, że ja również zadam panu niedyskretne pytanie. Czy Niemcy nie zerwą przed upływem terminu tego dzisiejszego paktu tak, jak niedawno zerwały pakty z Polską i Anglią?

— Widzę, panie kolego, że także w sprawach politycznych stwierdziliśmy jednomyślność, to znaczy, że obaj jednakowe myśli mamy, co oczywiście będzie zaznaczone w urzędowym komunikacie.

Na tym konferencję zakończono.

ULTIMUS.

Czechy pod okupacją hitlerowską

Z polecenia władz „protektoratu" w wielu szkołach na ziemiach Czech i Moraw przyśpieszono zamknięcie roku szkolnego. Zwolnione gmachy szkolne oddano do dyspozycji władz wojskowych, które lokują w nich żołnierzy stale sprowadzanych z Niemiec. Koncentrację wojsk niemieckich widać w Morawskiej Ostrawie.

Ludność Czech jest zupełnie odcięta od wszystkiego, co zachodzi w świecie. Wszystkie ośrodki informacyjne są opanowane przez Niemców. Cenzura prasy jest w ręku byłego szefa prasowego partii Konrada Henleina (Niemcy sudeccy). Radio i kino są całkowicie pod kontrolą okupantów. Nawet tytuły i podtytuliki do artykułów w prasie czeskiej robią cenzorzy niemieccy. Orędzie Roosevelta oraz mowy Chamberlaina i Daladiera podano w skrócie i z ustępami zniekształconymi, przy czym radio czeskie nie szczędziło wyzwisk tym mężom stanu.

Czesi uważnie śledzą wiadomości, nadsyłane im z zagranicy w listach prywatnych, do których cenzura jeszcze nie zdążyła dobrać się.

Drożyzna rośnie już nie z dnia na dzień, lecz z godziny na godzinę. Kilo wołowiny kosztuje 22 korony, t. j. około 4 zł. i nie zawsze można mięsa dostać.

Co miesiąc książka

dla naszych prenumeratorów

Chcemy uprzystępnić szerokim rzeszom czytelników zapoznanie się z pracami pisarzy polskich i obcych i dlatego od czerwca r. b. prenumeratorzy nasi, wpłacający należność **w terminie do dnia 5-go każdego miesiąca,** otrzymywać będą bezpłatnie książkę, zawierającą 160 — 200 stron, drukowaną na białym bezdrzewnym papierze, specjalnie zbroszurowaną.

Jako pierwsza zostanie rozesłana powieść I. Erenburga p. t.

„Sprzysiężenie równych"

Za koszty przesyłki liczyć będziemy 35 gr. co miesiąc.

Prosimy przy wnoszeniu należności za prenumeratę zaznaczać na odcinku blankietu

„Premia książkowa"

Prenumeratorzy, otrzymujący egzemplarze bezpośrednio do mieszkania, życzenia otrzymywania premii zgłoszą na ręce roznosiciela.

Administracja

Tabela wygranych

14 dzień ciągnienia 44 Loterii Klasowej

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

25.000 zł. na nr. 112001.
10.000 zł. na n-ry: 73653 130300.
5.000 zł. na n-ry: 124 7460 119119 130512.
2.500 zł. na n-ry: 19117 22652 34549 39020 75202 92404 94834 96205 104562 108216 122782 135368 138662 140849 161585.
2.000 zł. na n-ry: 11127 24281 24688 29870 46930 49162 54394 58030 70744 78190 83854 132521 128074 158957.
1.000 zł. na n-ry: 3469 5223 6004 12501 16536 23014 23061 23644 36219 37309 38599 43550 48296 59946 74866 77508 109015 120491 120548 125530 126269 126722 131839 137119 136781 144023 144752 149946 151561 152786 160167 160763.

31 546 52 652 931 111253 69 42
506 616 746 70 94 112243 51 585
113009 314 28 463 618 74 874 78
114042 396 452 96 639 85 852 90
115010 365 70 687 760 850 116098
104 58 251 65 324 29 44 437 117016
73 91 626 764 118095 527 38 690 94
96 927 119146 304 47 650 65 725 856
85 973 120011 60 148 292 345 80
406 765 75 873 984 78 121039 74
181 229 504 94 696 708 828 122134
59 283 369 625 807 971 93 123041
55 148 405 778 816 21 936 124036
74 314 86 799 866 [illegible]
328 97 686 757 78 813 29 87 95 902
67 75 126034 277 381 84 524 60 90
932 127109 220 326 556 619 741 [illegible]
94 846 53 944 128067 205 513 32
651 92 129068 120 286 376 405 6 521
656 957 130037 117 73 300 67 424
510 622 804 951 58 131086 201 307
450 57 607 721 52 979 132039 443
618 738 803 133127 321 68 599 754

PO 250 ZŁOTYCH.

25 585 869 922 43 91 1144 202 87
648 717 40 54 645 2063 222 92 94 369
521 639 857 3053 92 156 58 88 261
485 87 655 59 835 53 4096 97 134 44
71 96 407 45 53 74 556 642 55 60 727
37 44 55 7 973 5115 273 77 369 602
717 92 824 57 75 6105 28 458 533 56
736 81 975 82 7072 115 52 337 505 80
641 775 8000 64 455 69 99 641 734 87
850 9087 167 75 539 65 712 21 38 841
10054 69 78 118 41 223 69 303 99 537
605 69 749 11338 72 12092 282 393
444 521 73 928 62 13127 35 206 370
89 430 51 92 556 94 649 768 860
14148 377 423 505 675 15059 410 520
770 863 16046 420 67 94 686 714 19
83 905 97 17179 92 304 542 752 811
21 39 907 18059 77 140 202 416 653
793 957 62 19168 356 76 443 940
20059 141 48 258 353 96 501 661 708
932 95 21024 118 244 361 402 22 77
619 806 922 22040 86 197 215 85 331
432 597 812 45 23124 69 308 761 841
57 84 939 24041 123 284 402 66 505
619 793 929 69 25027 53 60 131 250
361 85 98 435 64 607 19 60 72 713
50 62 65 847 85 26037 150 92 326 41
417 616 775 882 990 27234 41 586
671 719 988 28060 165 493 669 891
93 852 29049 79 145 213 30 508 37
731 50 808 65 81 954 30481 31020 52
65 157 237 385 438 532 69 628 844
905 59 32270 309 67 665 845 64 74
994 33093 116 221 553 670 91 722 863
34084 95 189 269 511 61 79 90 727
996 35042 147 310 12 410 69 517 67
36006 398 455 91 532 84 736 93 870
37078 97 123 276 87 334 401 937 45
38132 226 471 586 676 84 748 58 852
39203 465 703 800 70 995 40098 396
918 41033 126 39 365 87 674 42010

896 901 7 134034 50 291 371 521
666 765 868 963 135461 82 682 732
45 805 99 936 136092 294 420 534
98 613 770 842 954 58 137021 71 128
273 433 506 32 704 932 44 138007
69 82 214 54 85 611 56 774 824 97
907 139118 246 77 336 414 596 642
821 91 936 140346 52 78 492 564 [illegible]
923 141125 476 715 806 77 919 46
142019 210 394 493 769 82 817 27
143003 92 108 17 27 32 303 70 465
871 929 83 144046 181 298 314 409
20 37 82 508 36 65 615 776 145132
95 321 80 425 503 28 909 [illegible]
44 211 46 326 65 89 507 29 756 951
147009 218 37 88 89 496 509 52 [illegible]
656 764 916 148163 74 261 457 [illegible]
820 946 55 66 84 149174 76 260 404
36 82 681 727 925 45 150051 62 113
89 211 438 575 98 151029 304 468
806 54 985 89 152046 173 205 86 317
495 645 723 25 94 975 153093 151
64 247 476 684 802 901 154202 309
4 42 552 641 66 709 99 843 41 81
155057 66 70 344 52 424 751 63 840
156026 156 239 446 24 51 509 642
787 912 28 157471 543 85 694 735
39 81 83 918 158137 206 428 32 [illegible]
674 797 834 43 980 88 159046 [illegible]
308 50 664 736 876 160002 74 [illegible]
617 28 40 818 24 161052 167 250 319
416 577 636 746 51 890 163000 [illegible]
197 248 314 418 568 773 946 164082
158 379 423 70 500 624 793.

III ciągnienie

PO 250 ZŁOTYCH.

[illegible] 448 612 831 10[illegible]
[illegible] 2104 55 241 307 44
[illegible] 594 757 92 983 3018 150 428
[illegible] 600 45 74 990 4699 702 5184

267 94 386 709 936 88 90 43183 212
451 65 960 44041 77 142 55 92 [illegible]
430 91 96 581 741 69 879 906 45217
19 333 46 497 501 715 817 965 46483
521 60 770 47113 20 226 98 480 753
842 920 48027 103 16 210 30 396 [illegible]
871 49014 37 446 72 528 906 13
50302 598 636 781 951 51101 70 217
22 40 76 451 833 41 52009 69 98 [illegible]
52 85 421 517 641 51 735 52 899 [illegible]
53336 59 439 62 711 40 61 816 54083
139 219 28 562 634 969 55073 207 78
420 63 79 602 66 56074 105 70 [illegible]
529 63 652 707 45 77 824 973 57145
429 91 698 789 811 41 58046 162 360
430 628 59402 45 512 675 767 74 914
92 60017 39 69 133 46 84 271 85 302
631 61224 321 22 459 524 806 70
62071 709 944 63017 399 628 59 [illegible]
977 64066 74 111 25 57 218 467 94
934 56 65003 26 119 47 235 45 424
583 652 773 814 996 66000 150 399
614 28 67075 111 251 54 82 85 555
997 68267 364 446 527 755 64 902 58
69062 145 70 231 528 641 83 830 973
80 99 70006 140 364 405 542 718 48
66 826 900 9 46 71054 164 487 610
744 76 853 974 72140 254 300 70 551
627 886 960 73061 113 229 598 941
74022 249 95 362 422 571 607 [illegible]
75090 92 203 68 313 408 31 663
76001 167 70 96 228 465 70 81 690
735 831 79 986 77098 332 38 538 63
644 580 970 99 78103 55 83 362 [illegible]
686 876 79013 342 574 98 739 832 [illegible]
89 80082 210 18 319 461 760 877
81030 172 305 7 460 539 88 636 779
897 82078 79 212 18 19 397 422 75
627 704 74 33 98 83014 77 169 84060
62 97 122 66 307 403 565753 8[illegible]
961 86 85074 128 61 449 507 71 77
638 802 954 69 86163 83 204 97 322
[illegible] 456 520 755 62 87055 74 157 214
720 72 88210 333 421 27 637 962
89334 416 73 532 61 82 90003 50 180
380 81 916 91175 297 329 39 75 838
944 76 92184 237 308 20 62 410 21
85 533 705 31 835 93075 214 26 388
509 780 891 928 94050 496 560 671
817 95391 436 521 641 713 971 96015
276 341 503 89 98 78 851 954 97033
[illegible] 142 218 308 467 682 823 50 938
98105 268 309 463 578 739 873 949
99162 78 202 460 632 900 75.

100080 150 308 435 583 97 683 58
770 952 10184 112 60 228 42 600
728 831 914 46 102085 103 36 252
303 58 635 799 835 941 71 13156
380 86 482 560 68 814 27 955 104101
233 417 73 92 511 82 56 84 743 806
954 87 105167 357 84 824 954 87
106034 145 407 20 107018 222 507
641 704 79 94 108204 29 82 348 55
77 789 85 860 944 109178 211 45 90
390 550 814 110039 90 131 236 400

307 426 594 6610 92 846 7126 [illegible]
500 81 97 632 50 739 49 802 [illegible]
8335 449 500 26 68 796 801 19
9092 236 408 9 882 939 10082 16[illegible]
592 865 11040 55 65 334 505 61 607
41 49 802 37 12052 95 302 40 96
494 778 976 13024 129 257 375 401
12 95 14373 542 84 90 807 987 15444
759 879 89 16343 75 92 619 52 17081
215 473 715 873 956 71 97 18027 57
170 273 95 467 565 40 629 971 19295
331 728 884 20004 349 568 602 21
21257 308 591 22034 325 495 578 753
846 954 23268 608 944 24017 216 32
41 426 552 60 877 905 13 25063 [illegible]
204 333 418 576 701 829 98 916
26218 62 91 375 427 41 585 937 27023
444 593 627 965 28098 157 221 57
307 504 18 39 82 693 713 29242 393
810 12 27 30045 117 269 347 577
763 884 31005 205 52 515 933 32152
66 290 350 514 20 33079 246 541
640 997 34015 136 387 497 587 [illegible]
35038 167 201 314 78 822 36120 [illegible]
69 484 545 723 37315 634 48 763
812 38199 435 39127 343 438 892 97
914 40037 121 295 406 558 80[illegible]
948 58 41051 96 218 435 997 42067
103 63 384 495 539 602 16 901 67
43629 724 44115 301 657 45214 [illegible]
916 46127 200 80 370 463 581 991
47019 315 574 772 873 910 48366
445 676 82 884 49163 210 577 86 94
690 723 974 50205 477 96 717 48
51247 336 452 613 52142 262 569 [illegible]
98 53087 153 292 456 86 940 43
54103 70 221 33 309 442 852 905 14
47 55155 258 425 45 56082 474 18
847 82 954 57103 749 58063 121 52
70 327 95 420 809 985 59018 364
432 958 60687 733 810 94 61008 96
233 501 64 612 49 72 782 878 83
62420 512 693 63074 377 417 95 607
832 986 64186 401 38 68 65141 63
448 807 22 948 66142 82 253 312 16
554 844 94 67014 96 177 346 450 972
68378 567 674 799 938 56 69240 369
690 848 98 922 70002 102 356 416
992 71191 392 414 70 571 960 72082
158 63 93 203 4 350 63 642 65 984
73124 201 477 686 961 74469 71 559
89 92 75045 575 671 768 909 76012
331 80 402 657 77164 274 401 18 856
78093 281 382 908 79246 409 554 64
793 881 80190 253 315 589 663 750
924 50 82169 592 83178 557 646 840
84476 85063 80 126 31 600 882
86202 304 423 30 552 79 96 626 832
907 87104 43 77 509 90 99 612 98
788 953 88132 495 855 57 64 948
89037 44 50 286 674 770 90059 168
362 789 929 91025 710 92192 475 512
879 93241 465 764 832 94072 182 282
599 775 998 95089 148 952 96011 84
311 588 925 97651 890 98092 374 414

46 52 663 878 99161 2 274 40 32
67 79 515 819 91 940.
100155 670 92 843 950 101101 25
75 243 787 903 102264 322 67 499 578
828 939 103266 303 406 557 657 877
958 104172 618 105021 86 166 403 90
917 745 908 106128 276 300 564 83
731 80 904 32 68 107525 54 812 37 44
108030 37 131 79 246 338 518 768
109206 363 593 953 110105 463 585
564 111050 293 375 482 508 818
112280 380 633 74 779 113511 792
827 950 114031 47 142 738 828 87
115282 375 443 48 508 607 84 960
116925 117155 255 503 824 76 929
118058 209 608 831 119064 537 680
80 966 120304 589 121033 151 242
65 378 90 93 508 637 752 927 122368
481 809 123125 200 11 472 662 922
124055 84 262 477 919 125000 122
342 444 901 8 126203 5 629 94 752
812 18 127025 83 94 471 676 98 726
815 32 967 128037 132 968 129007
388 93 635 90 760 875 130325 784 850
877 131119 360 75 82 491 595 740 54
943 132061 285 391 495 517 33 61
682 962 133420 700 15 134166 307
518 985 135116 486 736 887 967
136248 353 663 875 137236 325 41 66
842 62 935 138481 139024 76 254 549
53 140029 355 400 518 863 141024 218
389 677 142028 132 358 655 90 846
143031 234 94 420 86 69 597 863 826
144179 259 145074 139 297 502 833
966 146235 397 528 681 973 147307
585 600 704 24 68 148111 299 448
542 61 606 14 67 815 24 939 149062
90 186 274 325 684 150499 526 614
900 151110 15 318 709 865 152073
622 74 1 153076 92 365 470 952 87
154225 34 46 614 15 744 882 90 973
76 96 155100 261 428 550 703 839 91
156482 747 832 72 157236 616 75 80
158192 310 30 92 445 579 853 905
159469 578 939 160111 251 87 [illegible]
779 882 161094 271 487 906 62 64
162338 47 79 601 764 853 163129 61
96 605 27 800 966 164037 278 311 447
95 653 830 948.

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

50.000 zł. na n-ry: 34575 132610.
20.000 zł. na nr: 63496.
15.000 zł. na nr. 37023.
10.000 zł. na n-ry: 189 358 103850
5.000 zł. na n-ry: 8142 12895 26481 71005 72366 109720 112637 122958 142524 152047.
2.500 zł. na n-ry: 25597 [illegible] 45613 55063 57844 68608 76639 88921 106746 119433 127559 138817 144076 146865 163485.
2.000 zł. na n-ry: 136 17270 39990 44299 46562 58618 58714 75720 86441 90659 90703 101857 137786 144722 148701 153051.
1.000 zł. na n-ry: 2235 4059 5412 15039 20578 41163 42505 46191 54099 54246 59912 64117 69243 77753 83444 85784 87156 87964 93763 95122 96188 96279 96570 102862 104791 111564 116664 123640 127682 127648 136026 149226 149732 159656 160959 161395

PO 250 ZŁOTYCH.

277 518 93 94 1073 324 36 [illegible]
68 2003 496 988 3745 74 79 [illegible]
63 4231 60 389 81 513 711 807 5123
306 720 35 6020 69 372 83 942 7114
29 47 469 97 757 8036 112 53 265 [illegible]
426 756 816 9110 443 561 10513 653
734 76 90 870 11401 778 845 12126
497 519 44 650 826 73 13101 18 [illegible]
300 14042 124 213 94 346 861 [illegible]
15294 300 91 420 642 999 16005 59
190 283 400 570 91 751 17087 132 253
396 785 18285 813 64 19071 [illegible]
420 88 514 20000 12 196 419 [illegible]
743 68 868 21871 22198 241 [illegible]
58 68 23464 90 658 780 24221 309 745
25298 357 654 963 26113 588 [illegible]
27150 69 76 282 28037 71 452 756
29236 436 64 604 702 69 30105 9 410
601 16 38 744 899 904 35 31140 48
447 646 864 32143 471 713 14 992
33384 492 95 690 839 951 34069 354
93 585 818 56 35155 230 341 77 401
665 818 36122 519 648 69 95 [illegible]
37281 508 745 89 38232 87 92 [illegible]
481 700 71 998 39125 40046 96 462
916 41 657 742 828 93 42046 484 525
873 989 43013 70 371 472 590 44274
340 585 640 721 802 4 45275 461 581
825 98 46391 552 734 914 56 47376
726 30 951 81 48120 695 720 [illegible]
49024 489 728 814 929 50195 363 [illegible]
76 504 710 844 65 51181 282 703 [illegible]
90 52208 356 955 78 53152 54 775
54082 333 81 536 88 741 816 79
55087 438 652 90 56569 789 92 [illegible]
57003 99 321 566 85 681 825 58[illegible]
421 700 59379 433 882 60089 519 63
61187 225 447 89 515 63015 86 127
374 946 64197 617 65575 [illegible]
459 99 565 750 899 907 40 96 67124
357 584 925 68379 414 595 779 [illegible]
733 34 72 884 963 70004 16 917 71047
296 586 72458 722 836 977 73214 [illegible]
860 99 74169 206 19 657 769 89 [illegible]
915 75062 655 719 951 76323 72 [illegible]
791 850 925 77339 516 623 32 922 23
78014 53 530 70 867 79165 [illegible]
52 533 744 899 908 80290 383 499
626 767 837 81012 142 353 760 807
82224 317 445 719 905 83026 175 222
37 405 84409 29 85083 201 538 50 [illegible]
90 750 86102 87037 229 96 766 99 [illegible]
917 28 88082 95 556 602 758 [illegible]
89133 768 892 90302 513 25 759 [illegible]
974 91122 303 427 537 62 92007 160
88 585 915 79 93054 94 289 332 415
94075 208 80 558 698 97 940 84 95093
159 679 96068 82 318 428 641 97101
608 58 766 99055 391 96 528 843.
100056 226 53 648 101367 745 61
907 102036 155 200 65 82 343 666 81
103026 31 228 589 779 858 927
104124 389 594 608 105430 531 776
845 106298 413 827 56 107361 419
700 70 924 108361 64 591 615 901 40
109123 71 448 65 973 110227 553 624
111193 330 480 78 696 951 57 112316
506 113048 417 87 506 114439 793
[illegible] 115476 621 43 988 116082 412
[illegible] 962 117505 69 792 873 118147
341 64 707 9 881 119017 328 482
120349 62 685 733 804 121072 134
590 691 938 88 122113 251 711 816
123460 9 501 765 809 23 124203 329
39 70 125100 446 714 88 832 931
[illegible]28 358 69 579 651 64 69 811
127173 495 801 128000 213 308 35
654 75 803 26 129309 20 448 544 977
130091 309 79 481 518 649 945
131463 65 503 8 60 68 647 132008
450 57 795 133708 835 993 134008

Wiadomości z całej Polski

ŚMIERTELNE PORAŻENIA PRĄDEM

Nad Piotrkowem przeszła gwałtowna burza. Wskutek wichury w domu przy ul. Słowackiego 48 zerwala się antena, przy czym jeden jej koniec zawisł na przewodach elektrycznych, drugi zas spadł na leżącą obok skoszoną trawę. W pewnej chwili niejaka Zenobia Królikiewicz, zamierzając zebrać dla krów trawę, dotknęła ręką anten, doznając porażenia całego ciała. Brat jej Hipolit pośpieszył Królikiewiczowej z pomocą. W chwili jednak, gdy ujął siostrę za rękę i on padł porażony prądem. Oboje przed przybyciem pomocy lekarskiej zmarli.

W Baranowiczach podczas prowadzenia remontu linii telefonicznej robotnik Włodzimierz Kopacz, pracując na słupie, stracił przytomność. Kopacza zdjęto ze słupa i odniesiono do ośrodka zdrowia, gdzie zmarł, nie odzyskawszy przytomności. Początkowo przypuszczano, że śmierć nastąpiła wskutek wady serca. Później ustalono, że Kopacz został porażony prądem elektrycznym wysokiego napięcia, którego przewody były na słupie.

7 LAT WIĘZIENIA ZA USIŁOWANIE ZABÓJSTWA SĘDZIEGO

Sąd okręgowy w Nowogródku rozpatrywał sprawę Aleksandra Hreczechy ,który przed paru miesiącami, niezadowolony z wyroku z powodu przegrania sprawy o ziemię ,strzelił do sędziego s. o. Langego, który ferował wyrok w jego sprawie .Za usiłowanie zabójstwa Hreczecha został skazany na 7 lat więzienia .

WYROK NA LISTONOSZA

Sąd okręgowy w Rybniku skazał na karę 2 lat więzienia i utratę praw obywatelskich na 5 lat b. listonosza Karola Barczaka z Chwałowic. Barczok dopuścił się defraudacji w wysokości 2242 zł. oraz kradzieży paczki wartościowej na szkodę poczty.

KULĄ CHCIAŁ WYMUSIĆ MIŁOŚĆ

Do szpitala powiatowego w Nowogródku przewieziona została Maria Rogacz, postrzelona z rewolweru przez swego sąsiada Władysława Markuszowskiego. Maria Rogacz zeznała, że Markuszewski strzelił do niej za to, że nie chciała wyjść zamąż za niego.

Skazany na 2 lata więzienia

za zabójstwo kochanka żony

W Sądzie Okręgowym w Przemyślu odbył się proces Kazimierza Lasoty, urzędnika z Jarosławia, oskarżonego o zabójstwo kochanka swej żony, Dominika Nowickiego, nauczyciela wiejskiego pod Jarosławiem.

Rozprawa miała przebieg dramatyczny, żona oskarżonego, Adela Lasotowa, kilkakrotnie omdlewała w czasie składania zeznań, z których wynika, że uważa ona siebie za współodpowiedzialną za doprowadzenie do krwawego porachunku pomiędzy obu mężczyznami. Lasotowa nie umiała wyjaśnić Sądowi, dlaczego po powrocie męża z wojska ponownie opuściła go i zamieszkała z Lasotą. Głębokie wrażenie wywarła spowiedź zabójcy, który ze wzruszeniem opisywał sędziom swoją tragedię rodzinną.

Sąd ogłosił wyrok, którym uznał Lasotę winnym zbrodni zabójstwa pod wpływem silnego wzruszenia, za co wymierzył mu karę więzienia przez dwa lata.

Po ogłoszeniu wyroku zgłosił obrońca adw. dr. Grossfeld wniosek o uchylenie tymczasowego aresztu. Trybunał przychylił się do powyższego wniosku i w godzinach wieczornych Lasota opuścił więzienie

WIADOMOSCI SPORTOWE

NOWOSCI

DO KOLEJOWEGO P. W. MOGĄ NALEŻEĆ JEDYNIE KOLEJARZE.

W związku z głośną sprawą konfliktu między Zarządem okręgu pomorskiego lekkoatletycznego a KPW Pomorzanin Toruń, Zarząd PZLA, po zbadaniu całej sprawy, doszedł do następującego poglądu:

- W ostatnich latach na terenie okręgu pomorskiego szereg zawodników z różnych klubów przeszło do klubów Kolejowego P. W. Jakkolwiek przejścia tych zawodników odbyły się zgodnie z przepisami regulaminu PZLA, bez nakłaniania zawodników przez KPW do zmiany barw klubowych, to jednak faktem jest, że kluby pomorskie dotkliwie odczuły ubytek znacznej ilości wychowanych przez siebie zawodników. PZLA dodatnio ocenia pracę KPW nad rozpowszechnianiem sportu wśród olbrzymich mas pracowników kolejowych i przychylnie patrzy na dynamikę rozwoju klubów kolejowych. Należało się jednak zastanowić nad tym, aby rozrost klubów KPW nie wpływał ujemnie na słabsze kluby, dlatego Zarząd PZLA z zadowoleniem przyjął do wiadomości oświadczenie, złożone na walnym zebraniu pomorskiego okręgu przez delegata KPW Pomorzanin, że zgodnie ze statutem, przyjmować będzie jedynie kolejarzy i członków ich rodzin, [illegible] nie będą utrudniali swoim członkom powrotu do klubów macierzystych [illegible] że zorganizuje sekcje lekkoatletyczne przy klubach KPW w większych miastach. Oświadczenie to dobrowolnie złożone, ograniczając prawa, przysługujące KPW, wyrównując szanse klubów słabszych, stwarz" zdaniem PZLA platformę, na której kluby okręgu pomorskiego mogą obecnie harmonijnie współpracować.

TENIS

NIEMCY WYGRAŁY Z POLSKĄ 3:2

We wtorek zakończył się na korcie centralnym Legii w Warszawie mecz tenisowy o puchar Davisa Polska—Niemcy. Ostatniego dnia ukończono jedynie spotkanie Baworowski — Henkel. Przerwane przy stanie setów 6:4 6:2 i 1:1 dla Henkla, decydującego seta wygrał Henkel 6:3, wygrywając zarazem mecz dla Niemiec. Początkowo Baworowski był doskonale usposobiony. Chodził dobrze do siatki i prowadził 2:1 3:1 3:2, ale później do głosu dochodzi Henkel, który wyrównał na 3:3, a następnie poprawił na 4:3 5:3 i 6:3.

Wynik spotkania brzmi zatem 6:4 6:2 6:3 dla Henkla.

W ogólnej punktacji zwyciężyły Niemcy 3:2 i walczyć będą w następnej rundzie ze Szwecją.

[illegible] 731 872 135041 97 138 408
535 97 992 136406 12 963 137005 42
148 460 710 811 138064 178 288 432
545 98 637 44 139091 114 51 561
140045 220 373 677 672 141195 315
19 21 493 568 79 142041 153 239 74
531 675 724 829 143179 92 94 144021
145083 182 629 744 146452 721 89
147198 210 607 148417 650 754 82
[illegible] 406 68 878 79 986 150070
[illegible] 986 151158 270 436 59 501
918 152257 531 603 8 88 931 154093
156 72 77 405 81 500 713 894 155047
342 740 802 72 934 156076 108 243
55 342 43 59 80 427 96 532 755 949
157099 136 489 90 677 825 158033
81 155 77 200 81 387 417 86 549 855
904 159167 220 392 847 90 95 160116
41 555 767 852 86 941 161150 272
514 642 809 162220 499 742 163313
430 548 164051 238 485 611 81 876.

GRY SPORTOWE

DALSZE MECZE KOSZYKÓWKI O MISTRZOSTWO EUROPY.

W Kownie rozegrano dalsze dwa spotkania w koszykówce w turnieju kowieńskim o mistrzostwo Europy, mianowicie: Włochy pokonały drużynę Węgier w stosunku 39:21, a Litwa odniosła nieznaczne zwycięstwo nad Łotwą w stosunku 37:36.

POLSKA POKONAŁA FRANCJĘ NA MISTRZOSTWACH EUROPY W KOSZYKÓWCE.

We wtorek w drugim dniu zawodów o mistrzostwo Europy w koszykówce męskiej, Polska walczyła z Francją, wygrywając po ciężkiej walce w stosunku 38:36 (20:15). Polacy walczyli bardzo dobrze. Mimo że publiczność ostro dopingowała Francuzów, a gwizdami starała się wyprowadzić Polaków z równowagi. Kosze dla Polski zdobyli: Grzechowiak (9), Śmigielski (6), Stok (18), Łój (1), [illegible] (4).

LEKOKATLETYKA

PRZEDOLIMPIJSKIE ZAWODY LEKKOATLETYCZNE W BYDGOSZCZY.

W dniach 28 i 29 bm. w Bydgoszczy odbędą się pierwsze przedolimpijskie zawody lekkoatletyczne, które jednocześnie stanowić będą eliminacje przed ustaleniem składu reprezentacji Polski na mecz z Niemcami w dniach 17 i 18 czerwca w Warszawie.

Program zawodów i skład zawodników w imprezie bydgoskiej przedstawiają się, jak następuje:

100 m. — Zasłona, Danowski, Trojanowski, Mozolewski, Tęsiorowski.
200 m. — Dnecki, Sulikowski i Poliński.
400 m. — Gąssowski, Metelski, Zabieżowski, Sliwak.
800 m. — Gąssowski, Mittelstadt, Winecki.
1500 m. — Staniszewski, Kurpessa, Winecki, Flis, Wasilewski, Kramek.
5000 m. — Kusociński, Noji, Soldan, Karwowski, Herman, Nowacki, Wasilewski.
10.000 m. — Marynowski, Płotkowiak, Fiałka, Przybylski.
110 m. płotki — Schmidt, Sulikowski, Haspel, Niemiec, Pajsker.
400 m. płotki — Drozdowski, Maszewski, Niemiec, Zabieżowski.
W dal—Karok i Marian Hoffman, Garnuszewski, Chmiel, Mokszki.
W zwyż — Kalinowski, Rejske, Siemiątkowski, Borajkiewicz.
Tyczka — Schneider, Morończyk, Mucha, Kluk.
Trójskok—Luckhaus, Karol i Marian Hoffman.
Kula — Gierutto, Praski, Tilgner, Łomocki.
Dysk — Gierutto, Fiedoruk, Praski, Lewandowski, Lampe.
Oszczep — Gierutto, Ghurczyk, F. i W. Mikrut, Sokołowski, Żurek.
Młot — Węglarczyk, Korhas, Kocet, Mikosz.

Na zakończenie odbędzie się bieg sztafetowy 4×100 m. pomiędzy drużyną reprezentacyjną i kombinowaną.

Wojskowe przysposobienie kobiet

W dniu 25 b. m. o godz. 19 Pani Marszałkowa Aleksandra Piłsudska wygłosi przez radio przemówienie z okazji Tygodnia Przysposobienia Wojskowego Kobiet

Radio warszawskie

CZWARTEK, 25 maja.

WARSZAWA I: 6.30 Pieśń. 6.35. Gimnastyka. 6.50 Muzyka z płyt. 7. Dziennik. 7.15 Muzyka z płyt. 8. Audycja dla szkół. 11. „Pieśni wiosny" — poranek dla szkół. 11.25. Muzyka z płyt. 11.30 Aud. dla poborowych. 12. Hejnał. 12.03 Aud. połud. 15. „Gejzery" — pog. 15.15 „Wspólne troski, wspólne rozrywki — dialog. 15.30 Muz. obiad. 16. Dziennik i Wiad. gospod. 16.20 Życie kulturalne wsi — odczyt. 16.40. Ork. wojsk. z Wilna. 17.20 Ogródki jordanowskie — pog. 17.30 Recital organowy F. Nowowiejskiego (z Poznania). 18.05 Walce charakterystyczne z płyt. 18.30 Recital śpiewaczy Vinco Jonuskaite-Zaunione (Litwa). 19. Melodie taneczne. 20. „Nie lekceważmy tępienia chwastów" — pog. 20.15 Polska muzyka rozrywk. 20.35 Audycjo inform. 21. Recital skrzypcowy E. Glasera (Norwegia). 21.30 „Pochodnie wieków": „Napoleon". 22 Muzyka tan. z płyt. 22.55 Przegląd prasy i Dziennik. 23.05. Koncert symfoniczny pod dyr. Olg. Straszyńskiego.

WARSZAWA II: 14. Gra zespół Rachonia. 15. „Wariacje" — koncert popularny z płyt. 16. Beethoven. Trio. 16.50 Kącik solistów. Śpiewa Maria Tomanowska (sopran). 17.10 Źródła tężyzny — pog. wygł. Lech Byliński. 17.20 Życie kulturalne stolicy. 17.35 Program. 17.40 Muzyka tan. z płyt. 21.05. Muzyka z płyt 21.10 „Pyłek roślinny—dokumentem czasu" — odczyt. 21.30 Muzyka lekka z płyt. 22.03. Utwory na śpiew i wiolonczelę w wyk. M. Zabejdy-Sumickiego (tenor) i T. Lifana (wiolon cz.). 22.55. Muzyka taneczna z płyt.

PIĄTEK, 26 maja.

WARSZAWA I. 6.30 Pieśń. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muz. (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 8.00 Aud. dla szkół. 8.10 Ciągnienie miliona. 11.00 „Kazimierz Tetmajer"— audycja słowno - muz. 11.25 Muzyka (płyty). 11.30 Aud. dla poborowych. 12.00 Hejnał. 12.03 Audycja południowa. 15.00 „Zagadka historyczna". 15.25 Poradnik sportowy. 15.35 Muz. obiadowa z Wilna. 16.00 Dziennik. 16.10 „Miasteczko żyje z mebli" — reportaż z Nowego. 16.20 Rozmowa z chorymi. 16.35 Recital fortepianowy Izy Rodzińskiej. 17.10 „Echa mocy i chwały". 17.20 Pieśni amerykańskie w wyk. Olgi Łady (sopran). 17.40 „Strażnicy Dalekiego Wschodu" — felieton. 17.50 Artykuł zastępczy w gospodarce domowej — odczyt. 18.05 Wesołe melodie na instrumentach solowych (płyty). 18.30 „I co z takim zrobić?" — komedia Niewiarowicza. 19.00 „Rozmaitości muzyczne" (z Katowic). 19.45 Odczyt wojskowy. 20.00 Jak podnieść zdrowie wsi? — pog. 20.15 D. ciąg koncertu rozrywkowego (z Katowic) 20.35 Aud. inform. 21.00 Józef Haydn: „Lato". 21.40 „Nowe prądy — nowi ludzie". 21.55 Miniatury kwartetowe. 22.35 Fragemnt z „Emancypantek" Bolesława Prusa. 22.55 Przegląd prasy i dziennik. 23.05 Wiad. z Polski w jęz. franc.

14.00 Sekstet Kazimierza Blaschke. 15.00 „Skrzypce z orkiestrą" — (płyty). 15.05 Rec. organowy Władysława Widomskiego. 16.40 Wiad. sportowe i parę inform. 16.50 Kącik solistów. Na skrzypcach gra Antoni Szafranek. 17.10 Wartość pozornych nieużytków. 17.25 Życie kulturalne stolicy. 17.35 Program na jutro 17.40 Muz. tan. (płyty). 21.05 Muz. (płyty). 21.10 „Szalony debiut" — monolog. 21.25 Symphonie concertante. 22.10 Muz. lekka i tan. (płyty). 22.55 Popularny koncert symf. (płyty).

Towarzysze popierajcie prasę socjalistyczną

KRONIKA KRAKOWSKA

Wprowadzić pełny tydzień pracy na robotach publicznych

W bieżącym roku dość późno rozpoczęły się roboty publiczne, co dotkliwie odczuli bezrobotni, którzy z utęsknieniem oczekiwali zatrudnienia. Wprawdzie według cyfr Zarządu miejskiego liczba zatrudnionych przez gminy jest większa, niż w tym samym okresie roku ubiegłego, to jednak skoro się weźmie pod uwagę, że obecnie nie dopisał sezon budowlany, oraz jeśli się weźmie pod uwagę przypływ nowych sił roboczych, to nasilenie bezrobocia jest dość znaczne.

(Wobec późnego rozpoczęcia robót publicznych staje się wprost koniecznością wprowadzenia 6-io dniowego tygodnia pracy, aby bodaj częściowo robotnicy zatrudnieni na tych robotach, mogli zrekompensować ubytek zarobku, spowodowany opóźnieniem robót.)

W tej sprawie wypowiedziała się Rada miejska, uchwalając wniosek Klubu PPS, domagający się wprowadzenia pełnego tygodnia pracy. Sprawa jest nagła i Zarząd miejski względnie prezydium winno bezzwłocznie poczynić starania w tym kierunku. Gmina zasadniczo może we własnym zakresie wprowadzić 6-dniowy tydzień pracy, a następnie uregulować tę kwestię z Funduszem Pracy. Sądzimy, że takie rozwiązanie tej sprawy będzie zgodne z powziętą uchwałą, oraz czego nie trzeba chyba dodawać, będzie odpowiadało żywotnym interesom pracujących.

Wycieczka T.U.R. do Straży Pożarnej

W sobotę 27 maja o godz. 6-ej po południu odbędzie się zbiórka przed strażnicą na wycieczkę do Straży Pożarnej. Uczestnicy wycieczki zapoznają się z ciężką pracą strażaka, ze służbą ratowniczą, urządzeniami przeciwpożarowymi.

Kronika Bielska-Białej i okolicy

ODDZIAŁ: BIAŁA KOMOROWICKA 4.

Pomoc Ubezpieczalni Społecznej w Bielsku

Pewnego razu córka członka Ubezpieczalni Społecznej w Bielsku została skierowana przez miejscowego lekarza w Czechowicach, celem dokładnego zbadania, do Rentgena. Z dziewczynką, liczącą zaledwie 9 lat, zmuszona była pojechać matka, gdyż stacja Dziedzice - Bielsko jest dość odległa. Po zbadaniu oraz prześwietleniu dziecka w Ubezpieczalni Społecznej, matka zwróciła się z prośbą o pokrycie kosztów podróży dla dwuch osób. Urzędnik Ubezpieczalni wypłacił koszta podróży tylko jednej osobie, mówiąc, iż dziewczynka mogła przyjechać do Bielska.

Według urzędnika, dziecko liczące zaledwie 9 lat, miało same kupić bilet w Dziedzicach, siąść do pociągu, przyjechać do Bielska, odszukać Ubezpieczalnię Społeczną, odszukać ambulatorium rentgeniczne, a po prześwietleniu chodzić z biura do biura o podpisanie zaświadczenia w sprawie zwrotu kosztów podróży.

***

W filii Ubezpieczalni Społecznej w Czechowicach co tydzień w piątek jest Komisja Lekarska, która ma za cel dokładnie zbadać chorego i skierować go do odpowiedniego leczenia. Są wypadki, że lekarze należący do komisji, jak p. dr. Różewicz i inni, uznają za zdolnych do pracy ludzi chorych na gruźlicę i inne choroby.

Ostatnio został uznany przez dr. Różewicza za zdolnego do pracy J. Zieloźnik z Dziedzic, który będąc chory na raka, leżał w strasznych bólach. Uznany został za zdolnego do pracy z dniem 22 marca b. r., a dnia 9 kwietnia b. r. zmarł.

Gdy Zieloźnik został uznany przez komisje za zdolnego do pracy, wówczas rodzina Jego, nie wiedząc co robić, przewiozła chorego do lokalu komisji, a ta skierowała chorego do szpitala w Cieszynie, przyczem chciano ażeby pojechał do Cieszyna pociągiem. Człowiek obłożnie chory, który potrzebował trzech osób do pomocy przy przenoszeniu lub wstaniu z łóżka, miał jechać pociągiem do szpitala.. Przy dalszej interwencji został chory odwieziony do szpitala samochodem pogotowia.

Komisja lekarska w Czechowicach jest jedynie bodaj po to, ażeby uznawała chorych za zdolnych do pracy. Bardzo dużo ludzi chorych na gruźlicę płuc i inne dolegliwości zwłaszcza z fabryki „Silesia" i innych przedsiębiorstw narzeka, że gdy udają się leczyć do Ubezpieczalni, to lekarze z komisji powiadają, iż ta choroba nie jest taka groźna, [illegible] wszyscy ludzie mają takie dolegliwości, uznawają za zdolnych do pracy. Gdy taki chory zmuszony jest udać się do pracy i zachoruje poważniej na gruźlicę, tak iż nie może ani pracować ani też wyleczyć się, to lekarze znowu powiadają, iż jest za późno leczyć się na taką chorobę, gdyż jest nie do wyleczenia. W końcu mówią, żeby udał się do pracy, przy czem dobrze się odżywiał.

W stanie chorego można być wówczas, gdy się ma złamaną nogę lub rękę, lub otwarte piersi i pokazać jakie się ma ogniska lub kawerny w płucach, a w najlepszym razie wysoką gorączkę.

Miejscowi i z prowincji ludzie pracy nie są zadowoleni z leczenia Ubezpieczalni Społ. i dlatego domagają się sprawiedliwego oraz ludzkiego traktowania chorych. Domagają się oddania Ubezpieczalni Społecznej do rządzenia przez samych ubezpieczonych. Dosyć biurokracji w Ubezpieczalniach! Dość komisarycznych rządów!

Pierwszy maj w kraju

W **Worochcie** odbyła się akademia pierwszomajowa, na której referował z ramienia OKR PPS w Stanisławowie tow. Pratiuk. Sala TSL zapełniona była przez zgromadzonych robotników tartacznych. Mimo trudności ze strony kierownictwa tartaku, robotnicy częściowo tartak unieruchomili. Nastrój zgromadzonych był podniosły.

W **Delatynie**, w tartaku państwowym, z powodu takich samych zarządzeń jak w Worochcie, robotnicy urządzili obchód w niedzielę wieczór. Przemawiał tow. Kruczkowski z ramienia OKR PPS Po zebraniu urządzono zabawę robotniczą.

W **Nadwórnej** odbyła się akademia 1-go Maja w szczelnie wypełnionej sali Magistratu. Przemawiali tow. Kruczkowski i Sliwocki, jako przedstawiciele OKR PPS. Przemówienia referentów przyjęte zostały przez zgromadzonych z entuzjazmem.

Podkreślić należy, że robotnicy w Nadwórnej narażeni są na szykany ze strony Ozonu, który próbuje rozbić ruch klasowy. Jednak robotnicy masowo stoją przy sztandarze PPS.

W **Bitkowie** odbył się dnia 1-go Maja wiec w sali Domu Górników. Zagaił tow. Zachlej, przewodniczący Związku Metalowców, powołując do prezydium tow. Felcera wraz z innymi towarzyszami. Przed zagajeniem orkiestra górników odegrała hymn robotniczy. Po wyborze prezydium zabrał głos tow. Sliwocki z ramienia OKR. PPS. w Stanisławowie i w półtoragodzinnym referacie przedstawił charakter święta 1 Maja oraz sprawę obrony niepodległości. Sala Domu Górników była wypełniona przez zgórą 600 robotników naftowych; przemówienie referenta przyjęte zostało z wielkim entuzjazmem. Na sali obecna była dość pokaźna ilość kobiet. Po południu odbyła się zabawa ludowa.

Metody endeckie

Fałszowanie prawdy

Nie mamy w zwyczaju odpowiadać na niewybredne napaści prasy endeckiej na PPS. Tym razem jednak zrobimy wyjątek, aby po raz nie wiedzieć który przygwoździć metody endeckie, których jedną z charakterystycznych cech poza miotaniem obelg jest posługiwanie się fałszem i nieprawdą.

„Orędownik" endecki (z dn. 24 b. m. nr. 118) w korespondencji z Krakowa napadł na nas z okazji sprawozdania z Rady Miejskiej. Redaktor endecki ma do nas pretensję, że nie umieściliśmy w sprawozdaniu przemówień radnych endeckich pp. Wołkowickiego i dr Nowogrodzkiego. Pierwszy z nich zapowiedział podczas debaty nad pożyczką przeciwko, że Klub Narodowy przy budżecie miejskim postawi wniosek o wyasygnowanie przez miasto pewnej kwoty na FON. Drugi, p. dr. Nowogrodzki, przemawiając nad pożyczkami z Funduszu Pracy domagał się podwyższenia sumy pożyczek do wysokości kredytów ubiegłego roku, **nie stawiając jednak formalnego wniosku, zgodnie z regulaminem obrad.**

Czegóż więc redaktor „Orędownika" uporczywie twierdzi, że socjaliści „wnioski narodowców podają za swoje"?

W imię prawdy stwierdzamy: **Pierwszy** w sprawie pożyczki zabrał głos tow. Bocian, **który postawił wniosek o przeznaczenie 50 tys. zł. na FON, nie wiedząc jakie stanowisko zajmie klub endecki. Wniosek ten został zgłoszony na piśmie.**

W sprawie pożyczki z Funduszu Pracy **pierwszy** przemawiał tow. **Przybyś**, który następnie **złożył wniosek na piśmie o zaciągnięciu pożyczki w wysokości półtora miliona złotych. To są fakty, które łatwo można stwierdzić w protokóle obrad.**

A teraz jeszcze jedno, co również jest prawdą. Endecy głosowali razem z „Ozonem", zarówno co do wniosków w sprawie komisji Rady miejskiej, jak i też w sprawach personalnych.

Fakt ten również potwierdzi protokół obrad. Pocóż więc pisać o „ordynarnym kłamstwie" „Naprzodu", skoro sam p. redaktor „Orędownika" mija się i to całkowicie z prawdą, czując wyraźną do niej awersję.

Metody endeckie już dawno ocenia cała uczciwa opinia publiczna i wydała należyty sąd. Podane przez nas fakty są jeszcze jednym dowodem „że sąd ten był słuszny i zupełnie uzasadniony.

Agitator „ozonowy" w wodociągu miejskim

Według zarządzeń władz miejskich zakazana jest podczas służby we wszystkich instytucjach miejskich agitacja na rzecz jakiegokolwiek bądź związku zawodowego czy stronnictwa politycznego. „Ozonowcy", widocznie pewni poparcia ze strony swojego tymczasowego prezydenta, nie wiele sobie robią z tego zakazu i nie tylko agitują, ale w dodatku szykanują i terroryzują robotników.

Dla przykładu może posłużyć niejaki p. Rotte „urzędnik Wodociągu miejskiego. Pan ten podczas zajęć służbowych jawnie agituje za wstępowaniem do „ozonowego" związeczku, a nawet odgraża się, że kto tego nie uczyni, będzie gorzko żałował.

Musimy ostro zaprotestować przeciwko tym „czynnościom urzędowym" p. Rottego, zwracając mu uwagę, że wcześniej on może pożałować swych wyczynów. Ostrożnie więc, p. Rotte!

Historie dnia

SKUTKI BURZY.

W czasie burzy na Alei 29 Listopada odłamał się konar z drzewa, zrywając jeden drut przewodu elektrycznego, który, spadając, poraził śmiertelnie konia, będącego własnością Andrzeja Bugajskiego, zam. w Skotnikach 24 pow. Kraków, który w tym czasie przejeżdżał w kierunku Krakowa. Wypadku z ludźmi nie było.

PRZY WYSIADANIU Z POCIĄGU ZŁAMAŁA NOGĘ.

W czasie wysiadania z pociągu na dworcu kolei złamała prawą nogę Helena Friedbergowa. Po udzieleniu jej pomocy lekarskiej przez lekarza kolejowego, pozostawiono ją na opiece domowej.

WYDALENIE SIĘ Z DOMU.

Wydalił się z domu rodziców Bronisław Kawa, lat 11, uczeń, zam. przy ul. Zarzecze 14 w Bronowicach Małych. Opis zaginionego: wzrost niski, brunet, włosy strzyżone, ubrany w bluzkę koloru czarnego, spodnie granatowe krótkie, kaszkiet koloru popielatego, żadnych dowodów przy sobie nie ma.

Wszelkie informacje o zaginionym proszę kierować do najbliższego posterunku policji lub do Wydziału Śledczego w Krakowie przy ul. Siemiradzkiego 23, telefon nr. 124-97.

TRAGICZNA ŚMIERĆ DOROŻKARZA.

Karol Banachowicz, lat 38, jadąc dorożką z trzema pasażerami ulicą bez nazwy, prowadzącą od ul. Krzywda do ul. Wodnej, zjechał na krawędź jezdni tak, że dorożka przewróciła się z nasypu na prawy bok i Banachowicz dostał się pod przednią część dorożki, która zgniotła mu klatkę piersiową, wskutek czego poniósł śmierć na miejscu. Pasażerowie nie doznali żadnych uszkodzeń.

USIŁOWANE SAMOBÓJSTWO.

Karolina Nosek, lat 18, posługaczka, zam. przy ul. Jasnej 5, usiłowała popełnić samobójstwo gazem świetlnym przez odkręcenie kurków w kuchni Banety Spac przy ul. Siemiradzkiego 20. Nosek w stanie nieprzytomnym przewiozło Pogotowie Ratunkowe do szpitala Ubezpieczalni Społecznej. Powód usiłowanego samobójstwa narazie nie ustalony.

ZA WYMUSZENIE.

Józef Obydziński, bez miejsca zamieszkania i zajęcia, został zatrzymany za wymuszenie różnych kwot od kilku osób, które to pieniądze następnie roztrwonił.

NA GORĄCYM UCZYNKU.

Henryk Jachimek został zatrzymany na gorącym uczynku włamania i usiłowanej kradzieży towarów spożywczych w sklepie Samuela Kalfusa.

„AMATOR" SPORTU KOLARSKIEGO POD KLUCZEM.

Ignacy Pojałowski zatrzymany został za kradzież roweru, na szkodę Piotra Tarabuzy.

„SPRAWIŁ" SOBIE PŁASZCZ I BĘDZIE SIEDZIAŁ.

Stanisław Ziomek został zatrzymany za kradzież płaszcza męskiego, wartości 40 zł., z przedpokoju na szkodę Stanisława Mality.

PORACHUNKI OSOBISTE.

Na ul. Kalwaryjskiej w czasie bójki na tle porachunków osobistych, Józef Zawada został przebity nożem w klatkę piersiową przez Józefa Marczyńskiego i Stefana Plichtę. Wezwane Pog. Rot. przewiozło Zawadę do szpitala Ubezp. Społ.

NAGŁE ZASŁABNIĘCIE.

Wezwano Pog. Rat. do Katarzyny Hanek, która na ul. Sokolskiej zasłabła i upadając na jezdnię, doznała ogólnych obrażeń cielesnych. Hanekową przewiozło Pog. Rat. do szpitala św. Łazarza.

STARUSZKA POTRĄCONA WÓZKIEM.

Wezwano Pog. Rat. do Moniki Grabczyńskiej, lat 65, która przechodząc ul. Rakowicką, została potrącona ręcznym wózkiem przez nieustalonego narazie sprawcę. Grabczyńską przewiozło Pog Rat. do szpitala św. Łazarza.

Tydzień Polskiego Czerwonego Krzyża w Krakowie

Zarząd Oddz. Polskiego Czerwonego Krzyża w Krakowie urządza w czasie od 1 do 7 czerwca „Tydzień Polskiego Czerwonego Krzyża", aby obudzić w społeczeństwie żywsze zainteresowanie tym nad wyraz humanitarnym stowarzyszeniem, uzyskać poważniejszą liczbę członków i zebrać przy pomocy różnych imprez możliwie jak największą ilość środków materialnych, nieodzownych do osiągnięcia powierzonych Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi obszernych zadań.

Pamiętajcie o Polskim Czerwonym Krzyżu i zapisujcie się na członków: Kraków ,ulica Pierackiego 19, II piętro.

Z miasta

CHOROBY ZAKAŹNE.

W Wydziale Zdrowia Publicznego Zarządu Miejskiego w m. Krakowie zgłoszono od dnia 14 maja b. r. do dnia 20 maja b. r. następujące choroby zakaźne: płonica 9, dur brzuszny 3, krztusiec 6.

NA TARGU.

Mleko niezb. litr. 20—22 gr. śmietanka litr 50—60 gr. śmietana litr zł. 1—1.20. Ser zwycz. kg. 60—80 gr. Masło wybor. kg. zł. 3,20, stoł. zł. 3, kuchenne zł. 2.70—2.80. Jaja św. wybor. kg. zł. 1.40, I sort zł. 1.30, II sort zł. 1.20. Buraki ćw. st. kg. 20—25 gr. Cebula st. kg. 35—40 gr. Marchew st. kg. 12—15 gr. Pietruszka st. kg. 40—50 gr. Seler st. kg. 18—20 gr. Rabarbar kg. 20—25 gr. Szparagi kg. zł. 1.50—1.60, Ziemniaki st. kg. 9—10 gr. Jabłka komp. kg. zł. 1—1.40, stoł kg. zł. 1.60—2. Gęś żywa szt. zł. 5—7, Indyk i indyczka szt. zł. 7—14, Kaczka żywa zł. 3—4, Kura żywa zł. 3—5. Kurczęta szt. zł. 2.50—5.

Radio Śląskie

CZWARTEK, 25 maja.

5.30 „Dzień dobry"—wesoły montaż płytowy. 6.30 Program na dziś. 11.25 Muzyka (płyty z W-wy). 14. Muzyka rozrywkowa w wyk. Orkiestry Rozgłośni Katowickiej pod dyr. J. Leszczyńskiego. 14.50 Chwilka społeczna. 14.55 Wiadomości bieżące i giełda. 18.05 Z albumu speakera. 18.25 Wiadomości sportowe. 20. Rozmowę ze słuchaczem przeprowadzi Jerzy Tepa. 20.10 Muzyka z płyt. 22. „Szarą godziną" — audycja słowno muzyczna w oprac. H. Tymienieckiej. 23.05 Zakończenie

PIĄTEK, 26 maja.

5.30 „Dzień dobry" — wesoły montaż płytowy. 6.30 Program na dziś. 11.25 Muzyka (płyty z Warszawy). 14.00 Pogadanka aktualna. 14.10 Koncert życzeń. 14.50 Radiofonizacja kraju. 14.55 Wiadomości bieżące i giełda. 17.50 „Szlak bursztynowy prowadził przez Śląsk" — pogadanka Marii Buczkówny. 18.00 „Pożegnanie z mikrofonem" — reportaż Feliksa Sachsego w wykonaniu wybranych zespołów świetlicowych. 18.20 Muzyka polska (płyty). 18.25 Wiadomości sportowe.

Repertuar

TEATR M. IM. J. SŁOWACKIEGO

Czwartek, 25.V: „Gałązka marynu".

Piątek, 26.V: „W perfumerii".

Pociąg popularny do Lwowa

Liga Popierania Turystyki — Delegatura w Krakowie organizuje w dniach 27/29 wycieczkę pociągiem popularnym z Krakowa i Tarnowa do Lwowa pod hasłem „Zielone Święta we Lwowie".

Odjazd z Krakowa 27 b. m. (sobota) około godz. 22-ej, odjazd z Tarnowa o godz. 23-ej, przyjazd do Lwowa 28 b. m. o godz. 6-ej odjazd ze Lwowa dnia 25.5 (poniedziałek) o godz. 23-ej, przyjazd do Krakowa dnia 30.5 b. r. o godz. 6-ej.

Opłata za przejazd tam i z powrotem wraz z kuponem upoważniającym do bezpłatnego zwiedzania miasta wynosi: z Krakowa 13.70 zł., z Tarnowa 11.50 zł.

Uczestnicy dojeżdżający do pociągu popularnego ze stacyj położonych w obrębie od 20 do 150 klm. od Krakowa i Tarnowa korzystają na podstawie wykupionej karty kontrolnej z 50 proc. zniżki dojazdowej i powrotnej.

Kina

ADRIA: „Krzyk na ulicy" i „Dzień na wyścigach".

KINO DOMU ŻOŁNIERZA: „Szarża lekkiej brygady".

ATLANTIC: „Miasteczko Belz" i „Biały motyl".

STELLA: „Wielki dzień"

ŚWIT: „Zdobywcy Marokka".

UCIECHA: „Orły przestworza".

WANDA: „Piętno zdrady".

PROMIEŃ: „Kibic".

LOPP: „W cieniu krzyża".

Radio krakowskie

CZWARTEK, 25 maja.

6.57 Pieśń poranna. 8.10 Płyta za płytą. 8.45 Skrzynka dla dzieci wiejskich w opr. Toli Rettingerowej. 11.25 Muzyka (płyty z W-wy). 14. Pieśni majowe z Wieży Mariackiej. 14.10 Muzyka obiadowa z płyt. 14.30 14.50 Odczytanie programu na dzień następny. 14.55 Wiadomości gospodarcze. 18.05 Sławni pianiści (płyty). 20. Lokalne wiadomości sportowe. 20.05 „Dobry wieczór państwu" w opr. St. Broniewskiego. 22. Odczyt p. t. „Zagadnienie rolnictwa tropikalnego" wygł. dr. W. Ost[illegible]ki, doc. U. J. 22.15 Muzyka taneczna w wyk. orkiestry jazzowej [illegible] Zaw. Muzyków pod dyr. T. Pileckiego. 23.05 Zakończenie audycji.

PIĄTEK, 26 maja.

6.57 Pieśń poranna. 8.10 Płyta za płytą.. 11.25 Muzyka (płyty z Warszawy). 14.00 Pieśni majowe z Wieży Mariackiej. 14.10 Melodie z filmów rysunkowych W. Disneya w wyk. Silly Symphony (płyty). 14.20 Audycja dla dzieci: a) Skrzynka w opr. Krystyny Krupińskiej. b) Teatr Marionetek: „Jak mały Ignaś szukał sobie pracy", w opr. Jerzego Karpowicza (nagranie). 14.50 Odczytanie programu na dzień następny. 14.55 Wiadomości gospodarcze. 17.50 Dokąd jechać w święto? w opr. Bolesława Pągowskiego. 17.55 Wiadomości bieżące. 18.00 Mediolańska „La Scala", jej znaczenie i rola w historii rozwoju opery włoskiej — reportaż muzyczny w opr. prof. Bronisława Romaniszyna. 20.00 Lokalne wiadomości sportowe.

Z muzyki

Poranek symfoniczny

Nieco lekkomyślnie zatytułowała p. Klechniowska swój poemat symfoniczny: „Wawel". Tytuł wyraża zamierzenia artysty; tytuł obowiązuje. I dlatego osiągnięcia nigdy nie powinny być zbyt dalekie od zamierzeń, a w każdym razie bezpieczniej dla artysty będzie, jeśli słuchacz dowie się o tej rozpiętości... stopniowo.

Pani Klechniowska wolała jednak swój „młodzieńczy" w fakturze i nastroju poemat nazwać „Wawel", uzasadniając program zawarty w tytule już to szablonowym patosem, już to motywami ludowymi, niezbyt zresztą szczęśliwie przetworzonymi.

Nierównie głębszym dziełem jest koncert skrzypcowy niedawno zmarłego świetnego muzyka i dyrygenta, Emila Młynarskiego. Mimo eklektyzmu i pewnego niezdecydowania w stylu zawiera koncert Młynarskiego wiele melodyjnego piękna, a doskonała znajomość aparatu orkiestrowego pozwoliła kompozytorowi wydobyć ciekawe efekty dźwiękowe.

Znakomita skrzypaczka p. Irena Dubiska wykonała part skrzypcowy z dużym pietyzmem, wykazując wszystkie znane walory swej gry: precyzyjną intonację, świetną technikę, a nade wszystko inteligencję muzyczną, która równoważy do pewnego stopnia nadmierny obiektywizm, właściwy dla interpretacji artystki.

Zakończyła program symfonia c-mol Beethovena. Nareszcie muzyka, do której komentarze są zbyteczne! Muzyka, która jest spełnieniem i objawieniem piękna!

Dyrygował p. Bronisław [illegible] stahl niewątpliwie muzykalnie. Trudno jednak nie wyrazić pewnych zastrzeżeń wobec nazbyt dowolnej, czy raczej nieprzemyślanej interpretacji Beethovena. [illegible] symfonii były „tempa" i niedociągnięcia dynamiczne, z którymi nie można się pogodzić.

J. S.

Redaktor MIECZYSŁAW NIEDZIAŁKOWSKI

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo - Wydawniczej „B"